

2
**SACRAMEN-
TUM
ORDINIS,**

Sub umbra Doctrinæ Moralis,
& Theologicæ, Salutaribus Mo-
nitis, & Documentis.

à

R. P. CASPARO BIESMAN
Societatis JESU Theologo
variè illustratum.

COLONIÆ AGRIPPINÆ,
Apud **ARNOLDUM METTERNICH,**
propè Augustinianos, Anno

1714.

MEPHO, Sp
Virgin, f EST

Nutra

Yacramentum
inis & lœpu
kiam rite ad

li rectius

quàm tibi Viro.

rus, per omnia in

quam, ô beatissim

de Bern. Ser m. 2

in vivam è cele

lum) servand

u Ecclesie Dei

nam vitæ & fru

conservasti. C

de loquatur, q

te, quo amo

nam pignus,

*

JOSEPHO, Sponso MARIÆ
Virginis, JESU CHRISTI

Nutritio.

Sacramentum Ordinis, ejus
finis & scopus est, Euchari-
stiam rite administrare, nul-
li rectius inscribere potui;
quàm tibi Viro, ut loquitur Ruffi-
nus, per omnia incomparabili, tibi
inquam, ô beatissime JOSEPH, qui
teste Bern. *Serm. 2.* super missus pa-
nem vivum è cœlo (panem Eucha-
risticum) servandum accepisti: fa-
ctus Ecclesiæ Dei Oeconomus, cui
panem vitæ & frumentum Electro-
rum conservasti. Quis obsecro, quis
dignè eloquatur, quâ reverentiâ, quâ
pietate, quo amoris excessu sacra-
tissimum pignus, tuæ fidei concre-

ditum, JESUM, Dei & MARIE Filium, brachiis suis exceperis, quàm dulcia ori ejus oscula fixeris, quàm sollicitâ curâ eundem nutriveris: verè fidelis Servus, & prudens, quem constituit Dominus suæ Matris solatium, suæ carnis Nutritium. **O** quoties, ut loquar verbis S. Isola-
ni p. 3. c. 1. Maximus JESUS in gremio JOSEPH quievit! Ejus collum sacris suis tenens brachiis, pectori illius ac humeris hærebat. Quievit in JOSEPH corporaliter, &c. quievit fiducia, quievit lætitiâ, &c.

*Deque viri collo, ut canit Poëta Fa-
stor. 2. dulce pependit onus.*

O si omnes Ecclesiæ Ministri pari tecum fervore, pietate & amore, cœleste hoc pignus, JESUM speciebus Eucharisticis occultatum prosequerentur, suis quotidie manibus devotè exciperent, reverenter tra-
starent,

Etarent, & optatam in cordis gre-
 mio quietem indulgerent! Fuerunt
 sane ô Vir sanctissime, tua erga
 Christum devotissima obsequia,
 eorum Ministeriorum, ad quæ mo-
 dô Ecclesiæ Ministri per sacros Or-
 dines deputantur, tacita præludia;
 ut proinde non secus ac vernans &
 liliis, rosis, aliisve floribus dives hor-
 tus apes exspectat: ita tu pietate,
 amore, reverentia, cultu, devotio-
 ne, in puerulum JESUM amorem
 tuum, veluti amcenâ quadam sua-
 veolentium florum varietate cu-
 mulatè locuples, apes, hoc est, Ca-
 stos Ecclesiæ Ministros præstolaris,
 qui dulcissima debitæ pietatis, de-
 votionis, & observantiæ, erga JE-
 SUM Eucharisticum, mella ex te
 colligant. Tuis igitur pedibus, ô
 sanctissime JOSEPH, charissime
 mihi semper Patrone, cujus amor à

(o)

à primis annis arētè hæsit pectori
meo, exiguum hunc laborem, sum-
mæ Excellentiæ tuæ minimè pa-
rem, humillime advolvo, ut te pro-
pitio, te favente parvus hic labor,
quem *magnum JOSEPHI nomen ob-*
umbrat, magna pariter amorem,
reverentiam, & cultum erga JE-
SUM Eucharisticum, omnibus Ec-
clesiæ Ministris conciliet; donec
tandem dulcem JESUM, non jam
in Mysteriis, sed facie ad faciem
unâ tecum in beata cœlitum æter-
nitate visuri sumus, ita unicè vovet
& optat

Tuo Nomini devotissimus

C. B. S. J.

PRÆ-

PRÆFATIO

Ad benevolum Lectorem.

A Mice Lector, Sacramentum Ordinis, quod ex fine suo spectat debitam Sacramenti Sacramentorum, hoc est, Augustissima Eucharistia administrationem, in brevi & parvo compendio tibi exhibeo, ut tria hinc addiscas, primò ipsorum Ordinum naturam, essentiam, munia, & effectus, tum ad illos suscipiendos requisitam dispositionem, ac denique subsequentem ex eisdem rite susceptis obligationem: adjectis insuper, & sparsim insertis variis & opportunis monitis ac spiritualibus documentis, ea brevi & facili methodo, ut compendiosus hic labor non ordinandis modò, verùm etiam ordinatis, tam Sacerdotibus, quàm alijs Personis Ecclesiasticis instar præambula lucis ad insignem scientia vite & morum honestatem, virtutésq; Ecclesiastico statu dignas viam sit monstraturus. Invenies namque in parvo hoc

vo hoc opere plurima, etiam minus obvia,
 à diversis Auctoribus sparsim tractata,
 veluti diffusos solis radios in unam quo-
 dammodo lucem collecta, qua celerius, &
 efficacius scientia ac virtutis lumine te
 collustret. Volve igitur, & revolve Li-
 bellum parvum sedulitate non parva, ad
 ambulandum dignè sacra vocatione tua,
 quâ vocatus es, augendamque Jesu Eu-
 charistici, ejus Ministerio Ordo te de-
 putat, summam maximamque gloriam,
 & vale.

PARS

91)

PARS

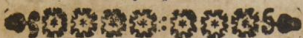
Nomen, Nomen
 Firma, Nomen
 Effectus Ordinis

CAPVT

De Nomen, & l

Ordinis

Nomen G
 vasis h
 legibus
 ceter accipi potest
 legimus et caput
 ore in suo lo
 celo, atque, de
 ante omnia r
 uti hoc esse in
 quibus singula
 collocata h potest
 ye. cunctis
 certo hominum
 nus esse aliquid
 hanc & cetera

PARS I.

*De Natura, Numero, Ma-
teria, Forma, Ministro, &
Effectu Ordinum.*

CAPVT I.

*De Nomine, & Essentia
Ordinis.*

Nomen Ordinis inter varias hujus nominis significationes tripliciter accipi potest. Primò pro legitimâ rei cujusque collocatione in suo loco : Sic in templo, altari, domo, &c. dicuntur omnia rite esse ordinata sive esse in bono ordine, quando singula suo loco sunt collocata & posita. Secundò per excellentiam sumitur pro certo hominum statu, sic dicimus esse aliquem Ordinis sive status Religiosi, Clericalis, Sa-
A cerdo-

Nomen
Ordinis
variè acci-
pitur.

cerdotalis, Episcopalis, &c. Terti-
 tio pro cæremonia sacra per
 quam quis collocatur in certo
 statu & gradu Ministrorum Ec-
 clesiæ. Et in hac postrema sig-
 nificatione Ordo dicitur Sacra-
 mentum, solèturque definiti à
 Theologis hac brevi definitio-
 ne: Ordo est Sacramentum, quo
 confertur spiritualis potestas
 circa Eucharistiam rite admi-
 nistrandam. Dicitur Sacramen-
 tum, quia est signum sensibile
 siue cæremonia externa à Chri-
 sto instituta, causativa gratiæ;
 non modò habitualis siue ho-
 minem justificantis, sed etiam
 actualis ad munia cujuscunque
 Ordinis rite obeunda; quo con-
 fertur potestas spiritualis, signi-
 ficata quidem per materiam, at-
 tamen clariùs expressa per For-
 mam, circa Eucharistiam rite
 administrandam. Estque hæc
 potestas duplex, immediata &
 mediata. Immediata confer-
 tur soli Sacerdoti, qui imme-
 diatè, id est, nullo alio Ecclesiæ
 Ministro

Definitur
 quid sit
 Ordo,

Sacram. Ordin.

Ministro mediante per se & directè conficit Eucharistiam; mediata autem reliquis in Ordine inferiore constitutis. Illis enim datur sola potestas exercendi sacrum aliquod Ministerium, quod dirigitur & ordinatur ad conficiendum à Sacerdote Corpus & Sanguinem Christi, ut patebit consideranti singulorum Ordinum officia & functiones. Nec obstat potestatem absolvendi in Sacerdote non esse circa Eucharistiam. Nam, licet non sit circa illam directè & formaliter, est tamen circa illam præsuppositivè; quia potestas absolvendi essentialiter præsupponit potestatem consecrandi. Qui enim non habet potestatem in verum Christi Corpus, nec habet potestatem in Corpus ejus mysticum, id est, in fideles Christi. Atque ex his modò dictis manifestè sequitur, Ordinem non esse certum aliquem statum, in quo homines vivunt, sed esse externam

A 2 aliquam

4 *De Essentialibus*

aliquam caeremoniam sive sa-
cerum ritum, per quem, ut supra
dictum, collocatur quispiam in
certo statu & gradu Ministro-
rum Ecclesiae. Unde hoc Sacra-
mentum rectius dicitur ordina-
tio quam Ordo, quia efficit di-
versos gradus & status in Ec-
clesia Dei, & unumquemque ad
certum gradum stabiliter pro-
mouet ac ordinat: prout etiam
*Trid. Sess 23. de Sacrament. Ord.
cap. 4. Can. 3.* hoc Sacramentum
nominat Ordinationem. Dixi
stabiliter promouet. Nam ordi-
nari non est nudè deputari ab
Ecclesia ad officium aliquod
Ecclesiasticum, ita ut potestas
exercenti hujusmodi officium
semel tradita revocari, & denuò
auferri possit, ut volunt Aca-
tholici; sed est stabiliter con-
secrari in Ministrum Ecclesiae,
ita, ut potestas exercenti Mi-
nisterium Ecclesiasticum de-
inceps amitti vel auferri ne-
queat: licet hujus potestatis
usus & exercitium ab Ecclesia
prohi-

Rectius di-
citur ordi-
natio quam
Ordo.

Potestas in
Ordinatis
est immu-
tabilis.

Sacram. Ordin. §

prohiberi possit per suspensionem vel irregularitatem. Vide Laym. *Tr. 2. de Sacram. Ord. cap. 1.*

CAPVT II.

De numero Ordinum.

Septem à Theologis passim assignantur Ordines : nimirum quatuor Minores, ut Ordo Ostiarii, Exorcistæ, Lectoris, Acolythi, sive Ostiariatus, Exorcistatus, Lectoratus, Acolythatus, & tres Majores, ut Subdiaconatus, Diaconatus, Sacerdotium, quod à nonnullis subdividitur in minus, estque illud, quod simplici Sacerdoti confertur, & in Sacerdotium majus sive Episcopatum : ita ut Presbyterium & Episcopatus non sint duo Ordines, sed unus, qui in Episcopatu extenditur ac perficitur : sicuti non sunt duo Ordines, quando Sacerdos accipit potestatem consecrandi &

Septem sunt Ordines, quatuor Minores, tres Majores,

Episcopatus non est Ordo distinctus à Sacerdotio.

6 De Essentialibus

potestatem absolvendi ; sed prior dicitur extendi & perfici. Et juxta hanc doctrinam Episcopatus non potest ulli conferri, quàm Sacerdoti, quia supponit Sacerdotium, & cum illo unum integrum & perfectum Ordinem constituit, perfectum nimirum Sacerdotium. Sylv. *Verbo Ordo.* Henriq. Bon. &c. Adde quod Ordines distinguantur per diversam potestatem, quam tribuunt circa Eucharistiam ; Episcopus autem circa illam non habet majorem potestatem quam simplex Sacerdos ; sed tantum potest conferre duo Sacramenta Confirmationem & Ordinem, quæ non potest simplex Sacerdos. Præterquam quod hæc ratione salvetur septenarius numerus Ordinum passim in Ecclesia receptus, qui numerus rectissime sumitur ex diversis actibus, quos singuli Ordines exercent circa Eucharistiam ; nam aliqui versantur circa illam

Ordin. Ordina
consecrando, ut
vel propriam
in Diaconi, vel
sua vult ad
com, ut Subdiacon
mandato equam &
sacris, vel libera
se a Diacon. in
de possunt, ut Ep
lectione facta pr
des ad devotio
micio, ut Lectio
sio infideles, al
que sacris intell
Officium. Inter
probando equam
4 dist. 2. quæ 1. h
Ordinum Episcopatu
sunt in sacerdotio
ante per quem co
sua potestas circ
tam, utrum pot
illectores, qui
membrata sua Bo
Eucharistia celebr
tam membra sua
Episcopus tribu
sacrisandi Corp
A 4

Sacram. Ordin. 7

lam vel consecrando, ut Sacerdotes, vel propinquius ministrando, ut Diaconi, vel præparando sacra vasa ad Missæ Sacrificium, ut Subdiaconi, vel præsentando aquam & vinum, ut Acolythi, vel liberando obsessos à Dæmone, ut Missæ interesse possint, ut Exorcistæ, vel Lectione sacrâ præparando fideles ad devotè assistendum Sacrificio, ut Lectores, vel arguendo infideles, aliósq; qui dignè sacris interesse nequeunt, ut Ostiarii. Interim non est improbanda opinio Valentia: Tom. 4. disp. 9. quest. 1. & aliorum doctentium Episcopatum esse Ordinem à Sacerdotio distinctum, utpote per quem confertur specialis potestas circa Eucharistiam, nimirum potestas creandi Sacerdotes, quæ etsi non sit immediatè circa Eucharistiam, est tamen mediatè, ipso nimirum mediante Sacerdote, cui Episcopus tribuit potestatem conficiendi Corpus & Sanguinem

A. 4

Munia singulorum Ordinum circa Eucharistiam.

Non est improbabile. Episcopatum esse Ordinem distinctum à Sacerdotio.

Nunc non
rectè infe-
res esse
plures
Ordines
quam se-
ptem.

De Essentialibus
nem Christi. Quæ ratio si te for-
tè convincat, non idcirco contra
comunem usum dicas plures
esse Ordines quàm septem. Nam
Ordines qui promiscuè & ordi-
nariè conferri solent, non sunt
nisi septem: & de his, ut rectè
notavit Fill. sermo esse solet,
quando dicimus septem esse Or-
dines. Episcopatus enim non
promiscuè & ordinariè, sed ad-
modum paucis & rarè conferri
solet.

CAPVT III.

*Explicatur, quinam Ordines
dicantur Sacri, & utrum om-
nes sint Sacramenta.*

OMnes quidem Ordines
sunt Sacri & ad cultum
divinum deputati; tres tamen
Majores dicuntur ab Ecclesiâ
Sacri ob annexum votum so-
lemne castitatis, per quod su-
scipientes plenius & perfectius
consecrantur Deo: nominan-
tur autem Majores, quia
Majo-

Majorem præ Minoribus tribuunt potestatem v. g. celebrandi Missam, propinquius ministrandi Sacerdoti, dum celebrat solemniter, qualem non habent Minoristæ, id est constituti in Minoribus. Utrum autem quatuor Minores sint verè Sacramenta. De hoc Authores inter se disputant, quorum alii cum Kôn., Fill, &c. id afferunt, quia per illos Ordinatus constituitur in certo gradu Ecclesiæ, & sortitur specialem potestatem circa Eucharistiam: alii cum Vasq. Negant esse Sacramenta, sed volunt esse Sacramentalia, id est, ritus quosdam Sacros imitantes naturam Sacramentorum, non à Christo, sed ab Ecclesia per modum præviæ dispositionis ad Ordines Majores institutos, quibus nulla vis inest conferendi gratiam ex opere operato: impetrant tamen homini per preces & vota Ecclesiæ, quæ Deo semper grata

Majores
Ordines
quare non
mimentur
Sacri &
cur Majores.

Quatuor
Minores
secundum
quosdam
sunt Sacra-
menta, Se-
cundum
alios Sa-
cramen-
talia.

10 De Essentialibus
& accepta est, specialia Dei auxilia siue actuales gratias, quibus homo adjutus à peccatis munderetur, virtutibus augeatur, &c. qui tamen effectus non semper certi & infallibiles sunt, cum de hoc nullam specialem Dei promissionem habeamus, Ratio horum Authorum est, quia tres Ordines Majores appellantur ab Ecclesiâ Sacri ad distinctionem Ordinum Minorum; adeoque hi soli ex sensu Ecclesiæ videntur esse Sacramenta. Et in hanc posteriorem sententiam inclinat Lessi. in 3. part. de sacris Ordin. Cap. 14. Dub. 14. dum ait Ecclesiam procuraturam esse, ut initiandi Minoribus præmitterent Confessionem Sacramentalem, si ipsa censeret illa esse vera Sacramenta. De Subdiaconatu & Diaconatu juxta majorem Theologorum partem præsertim recentiorum vix dubitari potest, quin sint vera Sacramenta; ita ut V. usq. Disp. 138. Cap. 2. scribat sibi videri,

deri, id non posse negari absque errore in fide, eo quod Trid. Sess. 25. Can. 6. definiat esse in Ecclesia Hierarchiam constantem Episcopis, Presbyteris & Ministris, ubi nomine Ministrorum saltem designantur Diaconi, & ad mentem Fill. Traj. 2. de Ord. Cap. 1. probabilissime Subdiaconi ob votum castitatis utrique Ordini æqualiter annexum; Quod autem Diaconi Act. 6. legantur deputari ad Ministerium Mensæ, id non de profana tantum, ut contendunt hæretici, sed sacrâ quoque & Eucharisticâ, intelligi debet, prout multi sancti Patres hunc locum exponunt Vide Fill. l. c. Nam ad solum Ministerium Mensæ profanæ utpote abjectum & humile, necesse non erat, ut Apostoli orantes manus ipsis imponerent, quod ibidem factum legimus. Sacerdotium esse verum Sacramentum fide divinâ tenendum est, cum Trid. Sess. 22. Can. 4. definiat

De tribus Majoribus dubitari non potest, quin sint Sacramenta.

per Ordinationem Presbyteri communicari Spiritum sanctum & characterem imprimi. Adde quod in Concil. Trid. *sess. 23. Cap. 3.* Ordo dicatur verè ac propriè Sacramentum, hoc autem vel intelligendum est de omnibus Ordinibus vel saltem de Ordine Sacerdotali, utpote omnium præstantissimo. Qui juxta communiorem & probabiliorem sententiam dixerit singulos jam nominatos Ordines esse vera Sacramenta, non ideirò admittet esse in Ecclesia plura quam septem Sacramenta, quia singuli jam dicti Ordines constituunt unum Sacramentum Ordinis. Nam licèt singuli physicè inter se differant, moraliter tamen & in ratione Sacramenti sunt unum quid, unitate scilicet finis seu attributionis. Omnes enim referuntur ad unum eundemque finem, id est, Eucharistiam rite administrandam, & per respectum ad hunc finem omnes **simul**

Singuli Ordines non constituunt singula Sacramenta, sed omnes simul sumpti unum Sacramentum Ordinis,

Simul sumpti, sunt unum Sa-
cramentum completum.

CAPVT IV.

Quid sit prima Tonsura, &
qualia Privilegia Cleri-
co tribuat.

PRima Tonsura non est Or-
do, quia non confert spi-
ritualem potestatem, quid-
quam agendi circa Euchari-
stiam in Sacrificio; sed tantum
transfert hominem à statu sæ-
culari ad clericalem, non secus
ac tonsura & habitus religio-
sus transfert hominem à statu
sæculari ad religiosum. Nam
eo ipso, dum ab Episcopo ton-
detur, & superpelliceo veluti
habitu clericali induitur, fit
Clericus, id est, fit de sorte &
hæreditate Domini, ad cuius
cultum specialiter deputatur,
adeoque aptus ad recipien-
dum beneficium Ecclesiasti-
cum, & suscipiendos jam di-
ctos Ordines, simulque capax

Prima Tonē
sura est di-
spositio ad
sacros Or-
dines, non
autem Or-
do. facit è
Laico Cle-
ricum, red-
dit aptum
ad benefi-
cium, item
capacem
Privilegio-
rum Cano-
nis & Fori

14 De Essentialibus

privilegiorum Clericalium tam
 Canonis, quàm Fori. Ex quibus
 patet primam Tonsuram non
 esse nisi meram caremoniam,
 per quam quis disponitur ad
 Ordines suscipiendos; sicuti
 habitus & tonsura Religioso-
 rum disponit Novitium ad mun-
 nia & ministeria ejus Ordinis,
 ejus habitum suscepit, suo
 tempore obeunda. Porro per
 privilegium Canonis, cujus
 Clericus fit capax, intelligitur
 specialis gratia & favor statui
 Clericali concessus, quò eximitur
 ab omni injuriosa actione
 exteriore, quæ circa ejus perso-
 nam aut res ipsi adhaerentes v.g.
 vestes, pileum, &c. exerceri
 potest. Nam Canone, qui
 habetur, 17. q. 4. *Si quis suadente
 Diabolo in Clericum vel Monachum
 violentas manus injecerit,
 &c.* Prohibetur omnibus cu-
 juscunque conditionis, sexus,
 & status sub pœna excommu-
 nicationis, ne quis in Cleri-
 cum ullam violentiam aut
 gravi.

Quid Pri-
 vilegium
 Canonis.

graviter contumeliosam actionem exerceat. Similiter per privilegium Fori intelligitur gratuitus favor eidem statui concessus, quo Clerici eximuntur ab omni jurisdictione & potestate seculari tam quoad proprias personas, quam bona ad eos pertinentia, sive illa sint Ecclesiastica, sive Patrimonialia vel quasi Patrimonialia, id est, quæ hereditate, arte, aliòve temporali titulo acquisita sunt, nisi fortè hujusmodi bona habeant per se realia obligationem alicujus tributi vel pensionis ex prævio aliquo pacto feudali, censuali, &c. Quamvis fundator, ut notant Authores communiter, non possit hujusmodi obligationem imponere fundo, quem donat, aut si ab aliis sit imposita, illam redimere debeat. Nam onera merè realia, id est, quæ ipsis bonis per se ex legitimo titulo sunt annexa, etiam à Clerico ex iustitia præstanda sunt.

Quid Fori

funt. Aliud est, bona per acci-
dens sint obligata Magistratui
sæculari v. g. quia persona, quæ
illa possidet, sæculari jurisdic-
tioni subiecta est: jam enim
mutatâ conditione & statu per-
sonæ mutatur quoque status
bonorum, ita ut si persona ob
mutationem statûs desinat esse
subiecta jurisdictioni sæculari,
etiam bona ipsius libera & à po-
testate sæculari exempta sint.
Laym. *Lib. 4. Tract. 9. Cap. 6 v.*
Concil. Lateran. sub Inno. III.
Cap. 43. Et sub Leone X. *sess. 9.*
Cap. 10. Trident. *sess. 25. Cap. 20.*
Quæ Concilia juxta probabi-
lem sententiam videntur de-
cernere, dictum privilegium
fori esse juris divini & Dei or-
dinatione constitutum, nam
sicuti vasa sacra, vestes, &c.
ministerio divino semel depu-
tata sub dominio Christi sunt,
adeoque à jurisdictione sæcu-
lari exempta, prout omnes
admittunt; ita personæ sacræ
& divino cultui peculiariter
depu-

Privilegiū
Fori pro-
babiliter
est Juris
divini.

deputata una cum bonis ad ip-
 sas pertinentibus sub potestate
 Christi constituuntur : qui sicut
 à tributis omninò immunis
 fuit Matth. 17. Ita & hi, qui sunt
 fors & hæreditas Domini im-
 munes esse debent juxta illud
 Christi Matt. 17. Ergò liberi
 sunt filii. Interrogante enim
 Domino à Petro : Reges terræ
 à quibus accipiunt tributum à
 filiis suis, an ab alienis ; illòque
 respondente : ab alienis : sub-
 intulit Christus ergo liberi sunt
 filii. Dixi juxta probabilem,
 &c. Nam Mol. & alii arbitran-
 tur locis cit. jus divinum accipi
 latè pro jure Canonico. Ve-
 rum à quocunque jure esse
 coeperit, non possunt huic pri-
 vilegio derogare Reges aut
 Principes, quia quod semel
 concessum & acceptatum fuit,
 non potest amplius repeti. Ad-
 de quod populi in hoc privi-
 legium consentiunt, à quibus
 Reges & Principes suam po-
 testatem acceperunt. Imò nec
 ipsimet

Alii hoc
 negant.

Non pos-
 sunt de-
 rogare huic
 Privilegio
 Reges &
 Principes.

18 De Essentialibus

Nec eidem
ipsi Clerici
renuntiare.

Non con-
trariatur
illi substi-
dium cha-
ritativum
quod ur-
gente ma-
nifestâ &
gravi causâ
ab Episco-
pis aliisque
Prælati-
peti potest.

ipsimet Clerici huic privilegio
renuntiare possunt; quia idipsis
prohibitum est. *12. q. 1. Can. in-
solita & Can. placuit.* Non ob-
stat tamen dicto privilegio sub-
sidium charitativum, quod ob-
similitudinem, quam habet
cum tributo, nunc ferè nomine
contributionis Ecclesiasticæ
quasi per abusum vulgò exprimitur,
estque temporale quod-
dam subsidium, quod cum cha-
ritate moderatum, Episcopi &
similes Prælati occurrente
manifestâ ac rationabili cau-
sâ v. g. publicæ necessitatis,
aut magnæ utilitatis à Cleri-
cis beneficiatis petere possunt.
V. Cap. Cùm Apostolus de
centibus, sumptum ex Late-
ranensi Concilio; imò si qui
inviti totent ad illud præ-
standum, in his locum habe-
bit, quod rectè asserunt AA.
si deficit charitas, valere de-
bet potestas. Requirit autem
Trid. *sess. 22. Cap. 6. de reform.*
Ut Clericus in minoribus Or-
dini-

dinibus constitutus, vel primâ
 Tonsurâ solum insignitus, si pri-
 vilegio fori gaudere velit, ha-
 beat vel beneficium Ecclesiasti-
 cum, vel habitum & tonsuram
 gestans alicui Ecclesiæ de man-
 dato Episcopi deserviat, vel in
 seminario Clericorum, aut in
 aliqua schola vel universitate de
 licentia Episcopi, quasi in via ad
 majores Ordines versetur. Cle-
 ricus tamen beneficiatus non
 amittit privilegium fori etiam
 si habitum & tonsuram non
 gestet, nisi ter ab Episco-
 po monitus incorrigibilem
 se præbeat juxta *C. in audientia*
C. contingit, 45 de sent. excom.
 Adde quod Trid. loquatur
 disjunctivè, vel beneficium
 habeat vel habitum & tonsu-
 ram deferat, adeoque alteru-
 trum solum exigere videatur:
 imò Clerici in sacris non a-
 mittunt hoc privilegium nisi
 illo per sententiam priventur
 in poenam criminis. Laym.

lib. 1. Tract. 5. Part. 2. Cap. 5.
 Suarez

Requisita
 à Trid. ut
 Clericus
 Privilegio
 Fori gau-
 deat.

Sed hæc
non requi-
runtur pro
Privilegio
Canonis.

Suarez. *Lib. 4. defens. Cap. 18.* Ex
probabili sententia supra dicta
non requiruntur in Clerico, ut
gaudeat privilegio Canonis,
nam neq; Trid. nec ulla alia lex
id exigit. Nav. *Lib. 5. conf. 44.*
Comit. Suar. contra alios. V.
Laym. *Lib. 1. Tract. 5. Part. 2.*
Cap. 5.

CAPVT V.

De Materia & Forma Ordinum in genere.

Assignatur
materia re-
mota Or-
dinum.

Singuli Ordines, non secus
Sac reliqua Sacramenta,
constant materiã & formã, &
quidem materiã duplici, re-
motã scilicet & proximã. Re-
mota est certum aliquod in-
strumentum, quod ordinan-
dis tradi solet in signum pete-
statis spiritualis, ut infra pate-
bit ex assignatione materiæ
singulorum Ordinum, quo-
rum etiam aliqui non unam
& simplicem materiam; sed
duplicem, quarum utraque
partia-

partialis & inadæquata, unam
 totalem constituit, requirunt:
 proxima est ejusdem instru-
 menti traditio & acceptatio.
 Communior autem & probabi-
 lior sententia est ad valorem
 Ordinis requiri tactum ali-
 quem physicum materiæ remo-
 tæ, sive requiri ut instrumen-
 tum, quod ab Episcopo traditur
 ordinando, ipse per physicum
 & realem contactam acceptet.
 Ita cum S. Thoma Pont. Pal. &
 alii plures. Certum tamen est
 non requiri tactum immedia-
 tum omnium materialium ad
 essentiam Sacramenti necessa-
 riarum, sed sufficere quandoque
 mediatum, ita vinum in cali-
 ce existens pertinet ad essen-
 tialiam materiam Sacerdotii,
 nec tamen illud immediatè
 contingitur. Sicut autem non
 requiritur contactus imme-
 diatus vini, sic neque ex sen-
 tentia probabilissima & juxta
 Dianam moraliter certa re-
 quiritur contactus immedia-
 tus

Quæ in
 quibusdam
 duplex est,

Item pro-
 xima.

Requiritur
 ad valorem
 Ordinis
 contactus
 Physicus
 materiæ
 remotæ.

Non tamen
 immedia-
 tus, sed suf-
 ficat quan-
 doque me-
 diatus.

22 De Essentialibus

cus holiæ patenæ superpositæ,
sed sufficit mediante patenâ il-
lam tangi. Vid. Dian. P. 19. *Tract.*
16. *Resp.* 88. Gobat *Tr.* 8. *Theol.*
Sacram. Cas. 4. *num.* 102. & seq.
Ubi id fusè & solidè demon-
strat. Et quis asserat non tangi
claves, calicem, &c. Si quis hoc
tangat manu obvolutâ stro-
phiolo vel chirothecâ. Nam ex
communi omnium sensu & ju-
dicio, is dicitur tangi, cujus ve-
stis, brachium, &c. apprehendi-
tur manu, chirothecâ, aut stro-
phiolo contactâ. Non est au-
tem necesse, ut instrumenta,
quæ tanguntur, utrâque ma-
nu tangantur, quia nulla lex
id exigit. Imò sufficiet, si
tangat uno digito, Sanch.
Cons. Lib. 7. *Cap.* 1. *Dub.* 2.
aut solo ungue. Card de Lugo
in Resp. Moral. Lib. 1. *Dub.* 1.
quia uterque est verus con-
tactus. Rectius tamen & secu-
rius ad vitandum scrupulum
tanges utrâque manu. Busenb.
Lib. 6. *Tract.* 5. *Cap.* 2. *Dub.* 1.
Præter-

Non est
necessariû
ut materia
remota
tangatur
utraq[ue]
manu.

Præsertim si id fieri soleat in ea
 Diœcesi, in qua ordinariis. Nam
 consuetudini Diœcesanæ te op-
 timè accommodabis. Fiet au-
 tem hic contactus securissimè
 eo tempore quo forma ab Epis-
 copo profertur. Dian. P. 8, Tract.
 1. Res. 40. Quæ physica conjun-
 ctio vel maximè observanda
 est, in materiis ad Presbyteria-
 tum aut Episcopatum necessa-
 riis, ob gravissima incommoda
 & mala ex horum Ordinum
 nullitate provenientia. In aliis
 autem Ordinibus non requiri
 hanc conjunctionem patet ex
 eo, quod dum multi simul or-
 dinantur ab Episcopo in Sub-
 diaconos aut Diaconos, Epi-
 scopus semel tantum juxta
 præscriptum ipsius Pontifica-
 lis profert formam, ac dein uni
 post alterum præbet tangen-
 das materias necessarias. For-
 ma sunt illa verba, quæ
 profert Episcopus sive ordi-
 nans, dum tradit ordinando
 materiam remotam.

Contactus
 materiæ
 remotæ
 faciendus
 est eo tem-
 pore quo
 forma pro-
 nuntiatur.

Præsertim
 in collatio-
 ne Presby-
 terii aut
 Episcopa-
 tû: non
 item in
 aliis Ordini-
 bus, in
 quibus suf-
 ficit con-
 tactum se-
 qui post
 formæ pro-
 lationem.

CAPVT VI.

Assignatur singulis Ordinibus

Materia & Forma.

Materia &
forma O-
stiaratus,
ex utrisque
colligitur
munus
Ostiarii.

PRæcedenti cap. diximus de materia & forma Ordinum in genere; in præsentī statuimus materiam & formam propriam cuiusvis Ordinis. Initium facio ab Ordine infimo. Ostiaratus materia remota sunt claves, quas dum porrigit Episcopus, profert hanc formam sic agite (quando plures ordinantur) quasi reddituri Deo rationem pro iis rebus, quæ his clavisibus includuntur. Ex quo patet Ostiarii munus esse res & deposita Ecclesiæ fideliter custodire, arcere eos, quibus non licet intromittere sacris. Aperire autem & claudere templi januas, pulsare campanas, accidentarium est munus Ostiarii ut docet Tannerus *Disp. 7. quæst. 2. n. 48.* Lectoratus materia remota est liber Lectioſum sive Epistola-

stolarum, qui ab ordinante traditur cum hac forma: Accipite, & estote verbi Dei relatores, habituri, si fideliter & utiliter impleveritis officium vestrum, partem cum iis, qui verbum Dei bene administrârunt ab initio. Lectoris proinde principale munus est, legere lectiones veteris & novi Testamenti, hujus tamen Ministerii hodie in Ecclesia non est usus, sicuti nec eorum, quæ suprâ Ostiariis ex officio agenda diximus, cum neque Lectores ad legendas modò dictas lectiones, neque Ostiarius ad prædicta munia, ut quotidiana docet experientia, adhibeantur, nam quæ ex his principaliora sunt, nunc fere Sacerdotibus aut aliis in majore Ordine constitutis committuntur. Veniunt etiam nomine libri lectionum libri Prophetarum, item Homiliarum sive Sermonum qui legi solent è sanctis Patribus in Ecclesia.

Tann. Tom. 4. Diss. 7. q. 2. n. 48.

B

Nam

Materia & forma Exorcistatus cum officio suo, quod à Junioribus cautè exercendum erit.

Materia & forma Acolythatus cum suo ministerio.

Nam his libris contentæ sunt veræ & propriæ lectiones ab Ecclesia legi solitæ, ut patet in quotidiano usu Breviarii. Exorcistatus materia remota est liber Exorcismorum, quem ordinans tradit cum hac forma: Accipite & commendate memoriæ, & habete potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive catechumenos. Ex qua forma liquet officium exorcistæ esse pellere demones è corporibus hominum, ut sic fiant apti ad debitè assistendum Sacrificio Missæ. Verùm quia hoc Ministerium magnam prudentiam requirit, hinc nemo huic muneri se ingerat sine consilio victorum prudentum ac piorum, & imprimis sine præscitu sui superioris, præsertim cum Ecclesia jam abundet Sacerdotibus, qui cum majori prudentia ac discretionè hoc munus suscipiunt videntur. Acolythatus materia remota est duplex, nimirum

mirum ampullæ vacuæ aut saltem una, & candelabrum cum cereo extincto, quod posterius ordinans porrigit cum hac forma : Accipite ceroterarium [idem est, quod candelabrum cum cereo] ut sciatis vos ad accendenda Ecclesiæ luminaria mancipari in nomine Domini. Quæ omnia satis indicant munus Acolythi duplex esse : Primum præparare ampullas vini & aquæ ad Sacrificium Missæ, easque porrigere Subdiacono in Missa. Alterum afferre cereos ad idem Sacrificium, eique ministrare. Subdiaconatus materia remota est Calix vacuus cum superposita patena, quæ Episcopus porrigens utitur hac formâ : Videte, cujus Ministeriû vobis traditur, ideo, vos admo- neo, ut ità vos exhibeatis, ut Deo placere possitis. Et quidem Calix, qui tangendus traditur debet esse consecratus, prout patet ex usu Ecclesiæ & auctoritate Palai. P. 4. n. 16.

B 2 & alio-

Materia & forma Subdiaconatus eû munis suis.

28 *De Essentialibus*
& aliorum contra alios. TAMR.
& Dicast. Tom. 2. in. 3. part Tr. 6.
Disp. 1. dub. 12 cum quibusdam
aliis, contra plerosque Schola-
sticos, arbitrantur ad essentiam
Subdiaconatus tanquam mate-
riam necessariam requiri li-
brum Epistolarum, qui ab Epis-
copo tradi solet eum hac for-
ma: Accipe librum Epistola-
rum, & habe potestatem eas le-
gendi in Ecclesia sancta Dei, tam
pro vivis quàm defunctis, in no-
mine Patris, & Filii, & Spiritus
sancti. Et quidem cum per tradi-
tionem libri Epistolarum, ut pa-
tet ex forma, specialis confere-
tur potestas non omninò im-
probabiliter asserunt citati AA.
librum Epistolarum esse de es-
sentia hujus Ordinis. Ampullæ
cùm vino & aqua, item bacile id
est pelvis cum vase & manuter-
gio, quæ juxta pontificale tradi
solent ab Archidiacono, non
sunt de essentia hujus Ordinis,
quia aliàs ab Episcopo tanquam
proprio hujus Ordinis Ministro
tradi deberent; vestimenta autè,
quibus

quibus induitur Subdiaconus, sicut & ea, quæ induit Diaconus, cum per illa nulla denotetur, specialis potestas, non spectant ad valorem Ordinis. Ex his rectè inferes munus Subdiaconi esse calicem & patenam ad usum Sacrificii præparare, ampullas cum vino & aqua Diacono præbere, aquam ad lavandas manus infundere, Epistolam ex Officio & solemniter in Missa legere. Diaconatûs materia remota sunt secundùm Durandum solæ manus Episcopales, quæ ordinando imponuntur cum hac forma: Emitte in eum, quæsumus Domine Spiritum S. &c. Secundum Vasq. & Bonac. solus liber Evangeliorum, qui traditur cum hac forma: Accipe potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei, tam pro vivis quàm defunctis, in nomine Domini Laym. *lib 5. Tr. 9. cap. 5.* cum Henriq. Bellarm. & aliis, tam manus Episcopales quam librum Evangeliorum

Materia & forma Diaconatûs & ejusdem munia

Quomodo
liber Evan-
geliorum,
possit esse
materia
Diaconatus
cū hic
nondum
scriptus
fuerit tem-
pore Apo-
stolorum:
quo tamen
Diaconi
creati sunt

vult esse materiam hujus Ordinis: & quidem de libro Evangeliorum non potest esse dubium, cum in Conc. Flor. expressis verbis dicatur, Diaconatum per libri Evangeliorum dationem conferri. Nec obstat quod liber Evangeliorum nondum fuerit scriptus tempore Apostolorum, quo tamen tempore creati sunt Diaconi; nam Christus juxta Bellar. Soto & alios non determinavit in particulari & in individuo materias singulorum Ordinum, sed reliquit id Apostolis & Ecclesiæ suæ, ut in particulari determinarent materiam quâ pro diversitate temporis significaretur munus & officium cujusque Ordinis. Proinde verosimili est, in primitiva Ecclesia Subdiaconatum & Diaconatum primo quidem collatos fuisse cum materia nobis modò ignota, dein scriptis Epistolis & Evangeliiis, cum libro Epistolarum & Evangeliorum. Cate-

rum munus Diaconi est cantare
solemniter Evangelium in Mis-
sa, ministrare immediatè Sacer-
doti in omnibus, quæ pertinent,
ad Missæ Sacrificium, ex com-
missione Episcopi aut Parochi
prædicare imò accedente justâ
& gravi causâ ex eorundem
commissione solemniter bapti-
zare, & Eucharistiam ministra-
re, quæ Diaconorum ampla po-
testas certè non sufficienter de-
signatur per solam libri Evan-
geliorum traditionem, sed in-
super per manuum Episcopa-
lium impositionem cum forma
deprecatória, ut in eum descen-
dat gratia Spiritus sancti ad
tam nobile ministerium dignè
obeundum, ita, ut hæc solâ
ratione persuasus non dissen-
tiam à supra citatis Authori-
bus, qui hanc manuum impo-
sitionem simul statuunt mate-
riam hujus Ordinis. Sacerdo-
tii sive Presbyteratûs materia
remota duplex est. Prima est
Calix cum vino & patena cum

Materia &
forma Sa-
cerdotii:
item munia
illi annexa.

32 De Essentialibus

Hostia, quæ dum tradit Episcopus, hanc formam pronuntiat: Accipe potestatem offerendi Sacrificium Deo, Missasque celebrandi, tam pro vivis quam pro defunctis, in nomine Domini. Altera sunt manus Episcopales, quas dum imponit super eaput ordinandi addit hanc formam: Accipe Spiritum sanctum, quorum remiseris peccata, remittuntur eis, & quorum retinueris, retenta sunt, Ex quibus manifestum fit, munus Presbyteri esse, offerre Sacrificium Missæ, absolvere à peccatis, baptizare, populum Christianum, cujus nomine quotidie Missam offert, verbo & exemplo pascere, Benedictiones aquæ & similes facere, utpote ejus manus non modò ab Episcopo unguuntur & consecrantur, sed quotidie à contractu sacratissimi Corporis Christi sanctificatur, ut non inmeritò illa Th. Kemp. verba *Lib. 4. Cap. 11* cujusvis Sacerdoti studiosè inculcemus

O quam

O quam mundæ debent esse manus illæ, quàm purum os, quàm sanctum Corpus, ad quem toties ingreditur Author puritatis! ex ore Sacerdotis nihil nisi sanctum, nihil nisi honestum & utile procedere debet verbum, qui tam sæpè Christi accipit Sacramentum. Væ Sacerdoti, qui sacris manibus suis ea libidinose contrectat, aut ore & animo volvit, quæ inter Sanctos nec nominari debent. O te hominem irato cœlo natum, quisquis amas putidi corporis fallacem speciem, in putredinem & vermes unà tecum brevi resolvendam. Hoc Corpus, quod in tui perniciem cœcè amas, erit aliquando horror & timor tibi, videbis & fugies ab illo. Heu miserum te! verminum massa, & omnis foetoris compendium tibi est in deliciis, & non amas Crucifixum tuum, omni pulchritudine pulchriorem, omni bonitate meliorem, cui, ut

B ; loqui-

Sacerdos considerans excellentiã & sanctitatem sui Ministerii, sollicitè curet munditiem mentis & corporis.

34 De Essentialibus

loquitur castissima Agnes, Angeli serviunt, cujus pulchritudinem Sol & Luna mirantur Episcopatus materia remota, sunt manus Episcopales trium Episcoporum aut certè unius Episcopi assistentibus, ex dispensatione Pontificis, duobus Sacerdotibus (ita enim non semel factum fuisse ostendit Archdekin. P. 3. Tr. 4. Cap. 7. de Sacram. Ord.) quæ manuum impositio fit cum hac brevi forma à tribus Episcopis simul prolatâ: accipe Spiritum sanctum. Alii docent ad essentialem materiam pertinere quoque librum Evangeliorum, qui ab eisdem imponitur supra cervices & scapulas ordinandi Dicant. Tr. 6. de Ordin. Diss. 1. n. 126. Unctio autem quâ consecratur Episcopus (nam alii duo dicuntur assistentes) ungit caput, & manus ordinandi, non spectat ad essentialiam hujus Ordinis, cum apud Græcos hæc Unctio fieri non soleat, quos

Materia
& forma
Episcopatus cum
annexis
muneribus.

quos veris Episcopis caruisse dicendum non est. Gob. Tr. 2. Cap. 5. n. 131. Atque hæc tam solemnitas per impositionem manuum & libri Evangeliorum facta à tribus Episcopis Ordinationis innuit specialem potestatem, quam Episcopus accipit supra reliquos Sacerdotes. Proinde munus ejus est, Ordines conferre, insignire fideles Sacramento Confirmationis, Chrisma conficere, Olea infirmorum & catechumenorum, templa, vestes & vasa ad usum Sacrificii consecrare: Quamvis horum aliqua ex commissione Pontificis aliis quoque Sacerdotibus delegari possint.

CAPVT VII.

Quid agendum in dubio de valore Ordinis.

IN dubio de valore Ordinis quando sunt rationes probabiles, pro nullitate & validitate

Dubitans
utrum valide Ordine
susceperit,
quid faciat.

ditate Ordinis v.g. Subdiaconatus, potest, non debet reiterari sub conditione. Dian. P. 5. Tract. 3. R. 47. Nam functiones, quas obit ordinatus, qui est inferior Sacerdos, nemini sunt noxiæ, esto fuerit conamissus in ejus Ordinatione defectus substantialis; debet autem reiterari sub conditione Presbyteratus & Episcopatus ob gravissima, quæ ex eorum nullitate sequuntur, incommoda. Cavendum tamen est à scrupulis & inani timore, qui homines magis timoratos angere consuevit, nam ut rectè docet Bard. *De Consec. disc. 6. Cap. 11. Part. 5. §. 2. n. 1.* Similia dubia valde rarò solent esse rationabilia, atque adeò cum consilio viri prudentis communiter spernenda. Adde quod sola obliuio vel timor de nullitate Ordinis non sufficiat ad prudens & rationale dubium.

Rarò ejusmodi dubia admittenda.

CAPVT

CAPVT VIII.

De Abbatum dignitate & potestate.

Abbates non ordinantur, sed solum solemniter benedicuntur & intuitu hujus benedictionis participant Episcoporum insignia, mitram, baculum, &c. & aliqualem Episcopalis Ordinis potestatem sortiuntur. Nam Abbates, si Sacerdotes fuerint, & solemniter benedicti, possunt consecrare altaria & calices, benedicere campanas, vestes, & vasa sacra, populo solemniter benedicere, item primam Tonsuram, & Ordines minores conferre suis subditis regulariis. Laym. *Tr. 9. Cap. 9. §. 13.* Non tamen aliis, siue regularibus, siue secularibus sibi non subditis; etiamsi habeant dimissorias à suis ordinariis: ita enim decrevit sacra Congregatio Card. Conc. Trid. interpretum. *Die 13. Novembris 1647.*

Abbas non est Ordo: specialis autem potestas, quam habent Abbates consecrandi altaria, &c. competit ipsis ex sola commissione Pontificia, ex qua etiã possunt conferre primam Tonsuram & Ordines minores suis subditis regularibus, non autem aliis.

Hoc autem decretum an ubique fuerit receptum, & in quibusdam locis contra illud præscriptum dubitat Gob. *Tract. 8. Cap. 8. n. 382. & 341.* Ex jam dicta Abbatum potestate malè inferes, Abbatum, ut ita loquar sacris Ordinibus annumerandum esse, quia hæc specialis potestas non confertur ipsis per solemnem Benedictionem, quâ benedicuntur, sed solum competit ex commissione Sedis Apostolicæ, aut generalis Conc. communi jure ipsis facta, qualis etiam potestas simplici Sacerdoti committi potest: adeoque solam sunt Ministri ex commissione, ex qua neque simplex Sacerdos neque Abbas Presbyterium ulli conferre potest: nam ostendi nequit valem commissionem à Sede Apostolica unquam factam fuisse, imò negat S. Thom. cum aliis multis contra alios, potestatem conferendi Ordines sacros à Summo Pontifice simplici

Sacram. Or.
 Sacerdoti
 quod Episcopus
 videtur de
 Ordinis
 quando pro
 Ordinis Ca
 VIII. conc
 in obitum vo
 tem tempore d
 de Sacra. Ord. C.
 CAPV
 De Ministris
 Ordinaris
 Simpliciter
 pus, Trid. S.
 riam primæ
 Episcopum en
 vobis Pri
 iatum, pert
 us dignitates
 fudionis. Al
 Tolusam
 notes totius
 per solum p
 commissione.
 vus, Episcopus

simplici Sacerdoti committi
posse, eò quòd Episcopus jure
divino videatur determinatus
minister Ordinis sacri. Si quod
fuit aliquando privilegium Ab-
batibus Ordinis Cisterciensis ab
Innoc. VIII. concessum id ab
aliis in dubium vocatur, & hoc
saltem tempore desit Laym. Tr.
9. de Sacra. Ord. Cap. 9. Nav. &c.

Non pos-
sunt ex
commissio-
ne Pontifi-
cia conferri
Ordines
majores.

CAPVT IX.

De Ministro Ordinum.

Ordinarius Minister Or-
dinum est solus Episco-
pus, Trid. Sess. 23. Can. 4. & 7.
etiam primæ Tonsuræ: ad
Episcopum enim, tanquam
publicum Principem Ecclē-
siasticum, pertinet Ecclesiasti-
cas dignitates distribuere &
functiones. Alii, qui primam
Tonsuram aut Ordines mi-
nores conferunt, sunt Ministri
per solum privilegium & ex
commissione. Barb. De off. &
Potestas, Episc. Alleg. 3. n. 8.

Ordinarius
Ordinum
Minister est
solus Epi-
scopus.

Et

Et alii contra alios, qui putant Cardinales Presbyteros in suis titulis tanquam ordinarios Ministros posse conferre Ordines minores, item Abbates juxta ea, quæ paulò ante dicta sunt. Nec obstat censura, hæresis, degradatio Episcopi, quò minus validè, quamvis non licitè Ordines conferat, quia potestas ordinandi, quæ ex Christi institutione Episcopo competit, est immutabilis, & non pendet à bona dispositione Ministri vel ordinantis. Quòd autem à summis Pontificibus, aliisque Patriarchis legantur ordinationes talium Episcoporum v. g. excommunicati hæretici, &c. olim habitas fuisse pro invalidis, id non intelligendum est simpliciter, tanquam si ipsum Sacramentum invalidè fuisset collatum, sed secundum quid, id est, secundum usum & exercitium suscepti Ordinis, quia nimirum taliter ordinatus in suo Ordine, licèt validè collato

Confert illos validè tametsi sit hæreticus, censurâ innotatus, degradatus non tamen licitè,

Quo sensu talium Episcoporum ordinationes olim fuerint habitæ pro invalidis.

collato ex prohibitione Eccle-
siae ministrare prohibebatur.
Ceterum Episcopus, qui Ordines
confert, debet esse vel pro-
prius ipsius ordinandi, vel certè
habere licentiam proprii sive
ordinarii. Unde ut ab alieno &
non tuo Episcopo ordineris, ne-
cesse est, ut à proprio petas litem
dimissoriales, quibus ad
aliud pro collatione Ordinum
dimittaris, *Trid. Sess. 23. Cap. 9.
de reform.* Quod hic de ordina-
tione vel literis dimissoriis ad
ordinandum dicitur, id quoque
intelligi debet de prima Tonsu-
ra, *Nav. Conf. 11. de tempore Or-
din. edit. 2.* Dicitur autem pro-
prius Episcopus qui talis est ra-
tione originis id est, in cujus
Diocesi tu ipse vel tuus pater
natus est. Non sufficit autem ad
tribuendum titulum originis,
si mater habens alibi domici-
lium, casu & fortuito te in hoc
aut illo oppido peperisse, tecum
illic esset itineris aut negotio-
rum causâ *Barb. De Off. Ep.
alleg.*

Prima
Tonsura;
& Ordines
suscipi
debent, vel
à proprio
Episcopo
ordinandi
vel ab alio
cum licen-
tia proprii.

Proprius
Episcopus
dicitur qui
tuus est
vel ratione
originis, id
est in cujus
Diocesi
tu vel tuus
pater natus
est.

42 De Essentialibus

alleg. 4 estq; comunis etsi *Hart. Leand. Escob. Lib. 23. Sect. 2. Problem. 7 4.* non improbabiliter contrarium doceant. Sicut neque ad dictum titulum acquirendum sufficit baptismus, per quem quis spiritualiter regeneratur *Jordan. elucubr. Vol. 1. Lib 3 Tit. 6. n. 39.* contra alios id probabiliter asserentes. Excipe nisi forte sit infidelis v.g. Judæus vel Turca: tales enim fortiuntur domicilium originis, ubi spiritualiter regenerati sunt. *Jordan. ibidem 41.* Dixi, vel pater tuus natus est; nam domicilium originis paternæ tribuit tibi quoque titulum originis, etiamsi tempore natiuitatis suæ pater in aliam Dioccesin domicilium transtulisset, ita teste *Dian. P. 4. Tr. 4. Res 148.* declaravit Congregatio Cardinalium. Non tribuit autem hunc titulum domicilium matris *Barb. Cit. alleg. 4. n. 14.* Excipitur tamen filius illegitimus seu naturalis: talis enim

enim quoad originem sequitur ventrem, id est matrem, quia illegitimorum mater & consequenter hujus patria solet esse notior, quam patris Barb. Escob. Pal. Tr. 27. P. 15. similiter domicilium matris habetur pro tuo, quando paternum ignoratur Barb. l. c. n. 16. vel qui talis est, hoc est proprius Episcopus ratione domicilii, id est in cujus Diœcesi domicilium fixisti animo perpetuò manendi; unde non sufficit ad tribuendum titulum domicilii, si quis loco quodam diu v. g. ultra decennium studiorum causâ habitasset, animo revertendi in patriam, censetur autem quis animum habere manendi perpetuò, qui cogitat illi tamdiu manere donec aliud quid sibi fortè commodius aut conducibilius eum inde avocet. Vel denique, qui talis est ratione beneficii, id est in cujus Diœcesi aliquis beneficium ecclesiasticum possidet, tametsi alibi habitet, & bene-

Vel ratione domicilii, in cujus nimirum Diœcesi domicilium fixisti animo perpetuò manendi.

Vel ratione beneficii, in cujus Diœcesi beneficium obtines.

beneficium non exigit illum
Ordinem, quem petit beneficiã-
tus Barb. *de off. Ep. alleg. 4. n. 85.*
Quod si igitur in una Diœcesi es
natus, in altera habes domici-
lium, in tertia beneficium, à
quovis trium istorum Episco-
porum potes ordines vel dimif-
forias accipere Laym. *Lib. 5. Tr.*
9. Cap. 9. Dian. & alii comm.
imò secundum Averf. & alios
quosdam contra Barb. poteris
ab uno eorum unum Ordinem
suscipere, & alterum ab alio.

A quolibet
horum po-
tes accipere
Ordines vel
litteras di-
missorias,
imò ab uno
illorum
unum, ab
altero alte-
rum Ordini-
nem.

CAPVT X.

De Effectu Sacramenti Ordinis.

Assignantur
effectus
Sacramenti
Ordinis.

EFFECTUS Sacramenti Ordinis sunt sequentes: 1. Conferre gratiam habitualem ex opere operato. 2. Tribuere specialem potestatem & jus agendi aliquid circa S. Eucharistiam in Missæ Sacrificio, ut supra ostensum. 3. Imprimere animæ

Sacram. Ordin. 45

animæ characterem spiritualem
in signum collatæ potestatis. 4.
Conferre specialia auxilia vel
potius jus ad hujusmodi auxi-
lia, quibus ordinatus juvetur,
excitetur, ad sua munia spiri-
tualia rite & decenter obeunda.
Porro character sacramentalis
cujus hic fit mentio, est spiri-
tualis quædam qualitas ani-
mana exornans & perficiens, in-
delebiliter eidem impressa, in
perpetuum & semper duratu-
rum signum collatæ spiritualis
potestatis. Vide à me dicta in
compend. Doctrinæ Moralis,
Tit. de Sacram. in genere, n. 6.
Hæc autem qualitas in illis
Ordinibus, in quibus duplex
partialis adhibetur materia &
forma, adeoque duplex con-
fertur potestas v. g. in Sacer-
dotio, potestas consecrandi &
absolvendi, dicitur à Theo-
logis extendi & perfici. De
modo aurem hujus extensio-
nis inter ipsos controverti-
tur, probabilius videtur esse,
chara-

Explicatur
quid sit
Character.

Et quomodo dicatur extendi in illis Ordinibus, in quibus duplex patrialis adhibetur materia & forma.

46 De Essent. Sacr. Ord.

characterem extendi per partialem aliquam qualitatem priori de novo additam, adeoque in illis Ordinibus, in quibus duplex partialis adhibetur materia & forma, duplicem quoque in earum applicatione conferri partialem characterem. Nam character confertur integrè quando confertur integrum Sacramentum, hoc autem fit integrum per utriusque materiæ & formæ applicationem; ac proinde applicatâ partiali materiâ & formâ solum conferetur pars characteris, sive partialis character. Qui negant quatuor minores esse Sacramenta, consequenter negabunt causari ab illis jam dictos effectus Sacramento Ordinis proprios. Vide supra dicta n. 1. ferè sub fin.

* * *
* *
*

PARS

PARS II.

De dispositione ordinandi ad Ordines validè & licitè suscipiendos.

CAPVT I.

De requisitis ad Ordines validè & licitè suscipiendos.

UT Ordo validè suscipiatur, tria requiruntur; Primò sexus masculinus, nam fœminæ jure divino excluduntur à Sacramento Ordinis, si enim turpe est mulierem loqui in Ecclesia juxta Apost. 1. Cor. 14. Quanto magis turpe erit mulierem in Ecclesia sacrificare aut sacrificanti ministrare? Nec obstat olim in Ecclesia fuisse Diaconissas, hæ enim sic dictæ sunt, quòd Sacerdotibus ministrarent, dum mulieres baptizarentur, itémque

Ut validè Ordines suscipiãtur, requiritur sexus masculinus, cui non obstat, olim in Ecclesia fuisse Diaconissas.

48 De Disp. & Qualit.

que januas custodirent, per quas mulieribus ingressus in templum patebat, idque decentiæ & honestatis gratiã Vid. Laym. *Lib. 5. Tract. 9. de Sacram. Ord. Cap. 6.* Item Baptismus, qui est janua & fundamentum Sacramentorum, sine quo non solum illicitè, sed etiam invalidè Ordo suscipitur, intentio denique seu voluntas suscipiendi Sacramentum, adultus enim rationis usupræditus, qui non intendit aut vult suscipere Sacramentum, censetur virtualiter contradicere Invito autem & nolenti Sacramentum, ejusque gratia obrudi non debet. Et hæc quidem ad valorem Sacramenti necessariò requisita sunt. Ad Ordines autem licitè suscipiendos præter Confirmationem à Trid. *sess. 23. Cap. 4 de Reform.* ita requisitam, ut secundum quosdam peccet mortaliter, qui etiam primam Tonsuram suscipit non confirmatus, secundum alios probabi-

Item Baptismus. Intentio seu voluntas suscipiendi Sacramentum.

Ut licitè Ordines suscipiatur, Confirmatio.

babiliter solum venialiter, quia verba Trid. non videntur indicare gravem obligationem. Adhuc animum clericandi, id est voluntatem in statu clericali permanendi, & in eodem Deo serviendi. Nam qui sine huiusmodi animo primam Tonsuram vel Ordines minores suscipit, nisi iusta causa excuset, ex probabili sententia, peccabit venialiter, quia licet talis ad clericalem Ordinem non admireretur, si eiusmodi animus Episcopo cognitus foret, fraus tamen quae committitur non est gravis aut perniciosa. Aliud est de ingrediente Ordinem religiosum animo non perseverandi, quia talis in re gravi decipit religionem, a qua alimenta accipit, & cuius institutum ac secreta cognoscit. Adde quod nulla iis incumbat obligatio promissionis aut precepti, quo obligentur ad superiores Ordines ascendere. Dixi nisi

C iusta

Item animus clericandi: sed neutrum sub gravi obligatione.

yo De Diss. & Qualit.

justa causa excuset, quia si hæc
adfit, & nulla fraus aut dolus in-
terveniat, immunis erit ab omni
culpa. Et hac ratione non peccabit
Rector Academiae, si clericalem
Tonsuram & Minores eo
sine solùm suscipiat, ut jurisdi-
ctionem in studiosos etiam cle-
ricos exercere possit, etsi de
conjugio suo tempore ineundo
cogitet. Imò non videtur pec-
care mortaliter, qui primam
Tonsuram vel Minores accipit
non animo clericandi, sed so-
lùm ut declinet jurisdictionem
fori sæcularis, quia, ut dictum,
non decipit in re gravi Laym.
l. c. Cap. 7. Nav. Sanch. & c. Qui
à statu clericali sine causa de-
cedit, venialis inconstantiae reus
esse censebitur: sicuti si Noviti⁹
ab Ordine religioso, cujus habi-
tum suscepit, sine causa disce-
dit. Ac denique præter statum
gratiæ, cum enim Ordo sit
Sacramentum vivorum, in sta-
tu gratiæ suscipi debet. Quia
tamen prima Tonsura non est

Imò citrà
omnem
culpam
animus ele-
ricandi ab-
esse potest,
si justa cau-
sa excuset,

Status gra-
tiæ, qui per
se non re-
quiritur
pro prima
Tonsura.

Sacra-

Ordinandi.
... sicut e-
... de diximus d-
... hinc non
... suscipit
... volute de pe-
... ore ob faciem
... ore communi-
... faciem fore.
... Sing. 2^a Sing.
... super requirunt
... hinc dicitur capibus

CAPV

DE VITA CLERICALI

Primum

Theologi

... res, sicut

... Nam et

... fieri possunt

... cum Episcopo

... De sacra-

... Pal. & alios, qui

... rum Ordinis vel

... dum nec res

... dis rationis

G

Sacramentum, sicut etiam probabile esse diximus de quatuor Minoribus, hinc non peccabit, qui eos suscipit non præmissis nullo dolore de peccatis suis, nisi fortè ob faciendam eodem tempore communionem confessio facienda foret. *Quintana. Sing. Tr. 6. Sing. 16. num. 3.* Insuper requiruntur sequentia, distinctis capitibus explicanda,

CAPVT II.

De certa ætate ad Ordines
requisita.

Primum, unde passim Theologi ordiri solent, est certa ætas, sive anni ætatis certæ. Nam esto infanti validè conferri possint omnes Ordines etiam Episcopatus. Vid. *Bonac. De Sacram. Diss. 3. P. 5. Pal. & alios*, quia ad Sacramentum Ordinis validè suscipiendum non requiritur major usus rationis, quàm ad Baptismum

Requiratur certi ætatis anni, Possunt infanti validè conferri omnes Ordines; at nemini licet ante certos ætatis annos ab Ecclesia definitos,

52 De Disp. & Qualit.

primum : sicut autem ad hujus
valorem in parvulis sufficit in-
tentio Christi & Ecclesiae , cum
ipsi propriae intentionis nondum
sint capaces, ita ad valorem Or-
dinis hæc ipsa intentio quoque
sufficiet. Ridiculum esse dices
puerum in cunis cernere Sacer-
dotem aut Episcopum ; rectè id
quidem, hinc tamen malè infe-
res hoc fieri non posse ! optimè
que concludes , Ecclesiam pru-
denter statuisse pro singulis Or-
dinibus certos ætatis annos, an-
te quos Ordines licitè suscipi
non possunt : Et quidem pro
prima Tonsura ac tribus Mi-
noribus statutum est septen-
nium completum , pro Acoly-
thatu duodecimus annus com-
pletus, pro Subdiaconatu annus
vigésimus secundus , pro
Diaconatu vigésimus tertius,
pro Sacerdotio vigésimus quin-
tus , qui ultimi pro tribus Ma-
joribus requisiti non necessa-
rio sunt completi ; sed sufficit
si sint inchoati, idq; non modo
per

Pro prima
Tonsura
& tribus
Minoribus
septennium
completum
Pro Acoly-
thatu annus
12. comple-
tus, pro
Subdiacon-
atu annus
20. pro
Diaconatu
23. pro
Sacerdotio

per unum diem, sed etiam unam horam, aut quodvis breve momentum, quia jam verissimè dicitur, non esse ordinatum ante annum ætatis vigesimum quintum utpote jam uno momento inchoatum. V. Gob. *Tr. s. Cas. 13. n. 516.* Pro Episcopatu trigessimus completus. In his autem jam dictis ætatis annis Episcopus dispensare nequit, tametsi non nisi duo vel tres dies ad ætatem præscriptam desint. Gob. *l. c. n. 531.* Imò si dies vel hora deficiat Pont. *lib. 7. cap. 65. n. 1.* quia in præceptis, quæ urgent observationem integræ materiæ præceptæ, non valet illa regula: quod parum distat, nihil distare videtur; sicuti hora prima noctis comedens carnes, tametsi hæc hora parum distet à die præcedenti, quâ licebat vesci carnibus, non ideo excusabimur à peccato. Probabile tamen censet Dian. ex Sanch. *in Opusc tom. 2. lib. 7. cap. 11. dub. 335.* si ultimus ætatis

C 3 dies

25. non completi, sed inchoati; Et sufficit unâ horâ inchoasse. Nec potest Episcopus dispensare in ætate, etiamsi dies vel hora deficeret.

Contrariū
tamen non
videtur
improbabile,
si ultimo
etatis
die jam
inchoato
aliquot
horæ def-
derentur.

Ordinatus
per igno-
rantiam
ante legiti-
mam etate
non potest
exercere
Ordinem
jam susce-
ptum, nisi
post adeptā
legitimam
etatem.

Dies bisse-
xtilis in
etate ordi-
nandorum
probabili-
ter cōputari
potest; prob-
abilius
non potest.

14 De Disp. & Qualit.

dies inchoatus sit, tametsi ad il-
lius complementum aliquot
adhuc horæ desiderentur, talem
posse ordinari, quia in favora-
bilibus dies inchoatus habetur
pro completo. **L.** qua etate s. de
test. quod si quis ex mera igno-
rantia ante legitimam etatem
ordinatus fuisset, huic non lice-
bit ministrare in Ordine jam
suscepto, nisi post adeptam legiti-
mam etatem: Quia prohibi-
tio suscipiendi Ordines ante
præscripto etatis annos facta
est propter executionem mune-
rum ab illo Ordine requisitorum;
ergo executio tamdiu est
prohibita, quamdiu deest etas.
Adde quod ignorantia quidem
excuset à peccato, non tamen
tribuit ullum jus errore jam
comperto. **V. Elcob. Lit. 23.**
Theol. Mor. Probl. 59. Utrum
autem in etate ordinandorum
ratio haberi possit diei bissex-
tilis, qui quarto quovis anno
recurrat, inter auctores dubium
est. **Pelliz. in Manuali Regul.**
Tr. 8.

Tr. 8. c. 7. n. 170. non improba-
 biliter censer hunc diem posse
 computari, quando computa-
 tur ætas pro Ordinibus; præfer-
 tim cum hæc doctrina non ab
 uno sed pluribus viris doctis
 approbata sit. Contraria tamen
 sententia multò esse probabilior
 propter auctoritatem majorem
 & communem computandi
 consuetudinem. Omnes enim
 tam docti quàm indocti, dum
 dicunt se esse annorum viginti,
 triginta, nullam prorsus habent
 cogitationem de die bissextili.
 Adde quòd hic dies intercala-
 ris nullo modo sit supernu-
 merarius; sed omnino neces-
 sarius ad complendum qua-
 driennium. Idcirco enim ad-
 jicitur, ut sex horæ, quæ & sibi
 & tribus præcedentibus annis
 deerant ad faciendum nume-
 rum dierum 365. hac ra-
 tione resarciantur.

* * *

C 4 CAPUT

CAPVT III.

De Scientia ad Ordines
requisita.

Certa scientia necessaria est ad quemvis Ordinem non requiritur, usque sit summa, sed sufficit mediocris.

Requisita ad primam Tonsuram, & quatuor Minores.

Alterum est certa scientia ad unumquemque Ordinem necessaria. Nam Trid. *Sess. 24. c. 4.* pro prima Tonsura requirit, ut fidei rudimenta edocti sciant legere & scribere. Sufficit autem legere quodcumque idioma, quamvis nesciant latinè, quia Trid. eos solum excludit, qui omnino legere nesciunt. Sanch. *in opusc. tom. 2. l. 7. c. 1. dub. 46.* nec requiritur, ut sciant perfectè scribere, sed satis erit, si noverint literas aliquo modo formare Dian. *P. 3. T. 14. Res. 21.* adde quod scientia quæ à Trident. ab ordinandis exigitur, non debeat esse summa in illo genere, sed sufficiat mediocris. Nam quod Gloss. in can. illiteratos, asserit ad minores Ordines sufficere mediocrem intelligentiam linguæ latinæ; id ipsum

idipsum cum proportione de
 prima Tonsura & reliquis Or-
 dinibus dici potest. Gob. L. 8.
 Cas. 10. n. 375. Proinde cum
 Trid. *sess. 23 c. 11.* pro Minori-
 bus statuat, ut hos suscipere vo-
 lentes saltem linguam latinam
 intelligant, sufficit, si ordinandi
 aliquam brevem & facilem sen-
 tentiam è latino in patrium ser-
 monem vertere noverint; is
 enim dicitur linguam latinam
 intelligere, qui animo percipit
 sensum verbis latinis indica-
 tum. Imò quia Trid. cit. cap.
 insinuat se contentum fore, si
 Minoristæ ascendant de gradu
 in gradum, probabiliter pro tri-
 bus prioribus Ordinibus non
 videretur exigi dicta intelligen-
 tia, sed pro solo quarto sive Aco-
 lythatu. Fiet enim ascensus de
 gradu in gradum, si Ostiarius
 & Lector sciat legere & scri-
 bere latinè, Exorcista declina-
 re nomina & conjugare verba,
 Acolythus brevem aliquam &
 facilem sententiam patrio ser-
 mone

§8 De Diss. & Qualit.

mone explicare v. g. hanc: Beatus homo, qui timet Dominum. Quod si nequeat Minorista, vel saltem ut modo dictum est, Acolythus facillimas sententias latinas, dicto modo interpretari, sit autem bonæ indolis ac docilis, in quo spes appareat dictam scientiam facile & intra breve tempus acquirendi, poterit Episcopus legem Tridentini in ejus favorem interpretari. Dian. p. 3. Ref. 86. & cum eo alii. Similiter cum Trid. cit. Sess. c. 13. pro Subdiaconatu & Diaconatu requirat, ut sint literis, & iis, quæ ad Ordinem exercendum spectant, instructi, id est, ut noverint linguam latinam, & habeant cognitionem eorum, quæ ad dictos Ordines eorumque exercitium spectant, sufficit si communes libros latinos intelligant, & ex latino in patrium sermonem pleraque vertere possint. Qui habet socium aut alium, à quo discere potest rubricas, quas latine nequit intel-

Ad Subdiaconatum & Diaconatum.

Ordinan
intelligere. si autem &
litera, quæ nec
facilem functione
in his Ordinibus
facile admitti
quia eo sine ex
tanta lingua
et exerceatur
ca. V. Quantam
p. 10. Denique
pro Sacerdotio
tantam scientiam
debet possidere
sunt ad saluand
admirabile
presbyterum
Missæ, medi
habesque m
tum, ut no
ca, quæ specta
Missæ debet
loch. Con. M
imò plerum
Presbyterum
eos, qui in lat
& in primis
functionibus
magis rite h

intelligere, si usu & exercitio didicit ea, quæ necessaria sunt ad decentem functionem Officiorum his Ordinibus annexorum, poterit admitti ad illos Ordines, quia eo fine exigitur intelligentia linguæ latinæ, ut decenter exerceantur Ministeria sacra. V. Quintannad. L. c. sing. 9.
 § 10 Denique cum Trident. pro Sacerdotio cap. 14. requirat tantam scientiam, ut populum docere possit ea, quæ necessaria sunt ad salutem, & Sacramenta administrare valeat, sufficiet presbyterando, si quæ legit in Missa, mediocriter intelligat, habeatque mediocrem scientiam, ut noverit rite servare ea, quæ spectant ad Sacrificium Missæ debite peragendum. Sanch. *Cons. Mor. L. 2. c. 1. sub. 49.* imò plurius est sententia ad Presbyterium admitti posse eos, qui in sacrorum Ordinum & imprimis Sacerdotii ipsius functionibus bene exercitati omnia rite legunt & cantant,
 C 6 tametsi

Ad Sacerdotium.

60 De Disp. & Qualit.

tametsi nondum plenè intelligant ea, quæ in Missa leguntur Emm. Rodriq. tom. 1. q. 24. art. 7. adde quod juxta Barbos. de off. & pot. Ep. alleg. 46. n. 13. & alios, Episcopus possit dispensare cum eo, qui caret scientiâ requisitâ à Trident, quando ordinandus versatur in studiis, estque spes fore, ut necessariam scientiam acquirat, & adest specialis causa ordinandi talem. Quod autem Trid. exigit à Sacerdotibus, ut sciant necessaria ad Sacramentorum administrationem, contra hoc contrarius usus invaluit. Plurimi namque de facto sunt Sacerdotes, qui prorsus ignorant formam extremæ unctionis & Absolutionis, nec ad ea addiscenda se obligatos esse censent ob incertum auxilium, quod horum gnari, fortè proximo in spiritali necessitate constituto, vix unquam toto vitæ tempore laturi sunt. V. Gob. L. 8. Cas. 10. n. 382. Et quidem ut jam dicta
scien-

Ordinandi. 61

Scientia ad Ordines requisita debite exploretur, recte monent Authores, ab Episcopis instituendum esse examen diligens ac sedulum, non verò perfunctorium, ut hæc diligentia tollat ab Ecclesia tenebras ignorantia, malorum omnium parentis. Ob hanc ipsam causam valde rogandi sunt omnes Ecclesie Ministri, & imprimis Sacerdotes, ut vitæ integritati simul jungant insignem rerum divinarum scientiam. Hanc ab ipsis tanquam filiis avide expectat mater Ecclesia: suo quoque jure exigunt tot piorum elemosynæ eo sine datæ, non ut otio & luxui, sed divinæ gloriæ hominûmque salutis promovendæ deservirent. Idcirco Spiritus S. apparuit Christi Apostolis in linguis igneis, ut ostenderet Ecclesie Ministros oportere eos esse, qui ignea aâ divina loquerentur, & qui potentes essent exhortari in sana doctrina & eos, qui contradicunt, arguere.

C 7 Pro-

Instituendū
in bonum
totius Ec-
clesiæ se-
dulum &
diligens ex-
amen, quo
exploretur
scientia or-
dinandorū,

Ecclesie
Ministri &
imprimis Sa-
cerdotes
jungant vi-
ta probitati
insignem
doctrinam
& scientiã.

62 *De Disp. & Qualit.*

Profectò nihil ita pessumdat
Ecclesiam Dei, ac Ministrorum
ipsius & maximè Sacerdotum
imperitia, quæ una, utpote cun-
ctorum errorum mater, in Dei
Ecclesiam magna multorum
scandala, ingentia detrimenta, &
irreparabilem tot millium ani-
marum cladem invexit. Atten-
de igitur, quisquis ad Ministe-
rium Ecclesiæ vocatus es, atten-
de inquam Læctioni, Exhorta-
tioni & Doctrinæ.

CAPVT IV.

*De Titulo sustentationis
requisito.*

Titulus su-
stentationis
necessarius
est volenti
suscipere
Ordinem
sacrum sive
Majorem.

Tertio loco requiritur non
quidem pro minoribus,
sed majoribus Ordinibus Ti-
tulus sustentationis, hoc est,
ejusmodi Titulus, vi cujus
ordinando competit congrua
sustentatio. Non enim decet
eos, ut loquitur Trid. Sess. 21. c.
2: qui divino Ministerio adscri-
pti sunt, cum Ordinis dedeco-

re mendicare, aut sordidum aliquem quæstum exercere. Hujusmodi autem Titulus respectu Clerici sæcularis est, vel beneficium Ecclesiasticum, vel Patrimonium, aut pensio Ecclesiastica ad congruam sustentationem sufficiens; respectu verò Clerici regularis votum paupertatis in Religione approbata solemniter emissum, quia talem Religio alere tenetur, eique de congrua sustentatione provide-
 re. Hos autem regulares Clericos pro ratione sui instituti, amore illius, qui cum esset dives, propter nos egenus factus est, voluntariè eleemosynam petere non cedit in dedecus, sed potius gloriam sacri Ordinis, cum se faciant similes illi, cujus Ministerium in Ecclesia susceperunt. Porro nomine Regularium nullo modo intelliguntur Novitii; sed soli verè religiosi in Religione approbata solènitè professi. Excipe Religiosos Societatis Jesu qui post emissam tria
 Substan-

Assignatur
 Tituli re-
 spectu Sæ-
 cularium &
 Regulariù.

IV.

64 De Disp. & Qualit.

stantialia vota Religionis ante factam professionem ex privilegio Apostolico ad omnes sacros Ordines promoveri possunt V. Vasq. Tom. 3. in 3. Part. Disp. 246. C. 6. & alios. Extra jam dictos Titulos juxta mentem Conc. Trid. & declarationem Cardinalium ejusdem interpretum nullus sæcularis promoveri potest ad sacros Ordines, quamvis sit aliàs idoneus, ut scientiâ, aut industria vel labore honesto lucretur, quantum sufficit ad congruam sustentationem v.g. quia est musicus, magister grammaticæ, pictor, vel alterius licitæ professionis. Putat tamen Henriq. Lib. 10. Cap. 19. Avila & alii insignem aliquem Theol. Doctorem, in raro aliquo casu admitti posse ad sacros Ordines sine ordinario Titulo: Eò quòd tali defutura non sit cathedra, præbenda, aut beneficiû, unde honestè vivat, adeoque morali certitudine, jam tum obtineat, quod Tridentinum requi-

Extra dictos Titulos Sæculari non potest promoveri ad sacros Ordines; etsi suâ industriâ & labore honesto lucrari possit. quantum sufficit ad congruam sustentationem.

requirit. Cæterum an Titulus sit sufficiens ad congruam sustentationem æstimari debet ex loci seu Diœcesis qualitate & consuetudine. Quod enim in una Diœcesi non sufficit ad alendum competenter Ecclesiæ Ministrum, id in alia ob frugum fructuūque ubertatem aut pretij tenuitatem omnino satis est. Cui patrimonium solum non sufficit, sortiatur autem tenue, & ad congruam sustentationem seorsim insufficiens beneficium, ita ut ex utroque simul sumpto illi competat honesta sustentatio, ad sacros Ordines admitti potest. Nomine autem Patrimonii intelliguntur ea bona, quæ Clerico obveniunt ex hæreditate patris aut aliunde; hæc verò esse debent bona immobilia, nam mobilia usu, & lapsu temporis facile consumuntur certa, id est, indisputabilia & actu possessa, ut ab Episcopo perspici possit, an sint sufficientia ad congruam sustentationem.

Sufficientia Tituli unde æstimari debeat.

Patrimonium junctam tenui beneficio, si ex utroque habeatur congrua sustentatio, sufficit ad Titulum.

Quæ & qualia bona nomine Patrimonii intelligantur, & utrū hæc licite ac valide alienam extinguant, &c. possunt.

66 De Disp. & Qualis.

sustentationem. Neque juxta
Trid. l. c. hæc bona sine licentia
Episcopi alienari, extingui, aut
remitti ulla tenus possunt, prius-
quam beneficium aut aliud
quid acquiratur ad sustentatio-
nem sufficiens; ita ut quæcun-
que alienatio facta per vendi-
tionem, donationem, permuta-
tionem, aut voluntariam renun-
tiationem, &c. non solum sit
illicita, sed etiam invalida. Est
communis DD. cum Pala. *Tr.*
27. P. II. n. 11. contra Suar. *De*
Censur. Disp. 31. Sect. 1. ubi neg-
gat prædictam alienationem
fore invalidam. Verum id rectè
colligitur ex particula: nullatenus,
quæ actum reddit nullum
*Gloss. in Clem. 1. Verb. Nullate-
nus, de sequestr. possess.* videtur
quidem Tridentino contrariari
ordinatio, quæ sit Titulo men-
sæ, vel Principis, vel alterius viri
nobilis, vi cujus Princeps aut a-
lius promittit se ordinando om-
nia necessaria subministraturū
usque dum ipsi de beneficio,
aut

Titulus
mensæ v. g.
Principis
aut alterius
viri nobilis
an sit suffi-
ciens ad
sacros
O. dines.

aut aliunde de congrua sustentatione rite provideatur. Ratio est, quia Trid. expressè vult, ut Patrimonium actu & verè possideatur. Quia tamen ut docet Barbof. *In Trid. Sess. 21. c. 2. de reform.* Et plures alii, Patrimonii qualitas definienda est ex loci consuetudine & Episcopi iudicio, subsistet hic Titulus mensæ iis in locis, in quibus usu receptus est; præsertim cum per huiusmodi fidejussionem factam à Principe aut alio viro nobili, &c. cesset timor mendicationis aut sordidi quæstus; atque ita satisfiat menti & dispositioni Concil. Trid. V. Dian. *Part. 5. Tract. 10. Res. 48.* Caveant autem Sacerdotes, aliique Ecclesiæ Ministri, ne ob Titulum mensæ sibi gratiosè datum cum notabili sui Ordinis despectu faciant se mancipia virorum nobilium, seque abjiciant, ad servitia sacro Ordini, quem susceperunt, planè indigna. Habendâ enim sunt ab illis, in-

ter

Propter mensam à viro nobili concessam Sacerdotes & alii Ministri Ecclesiæ non fiant mancipia hominum sæcularium, nec

reddant
contempti-
bile Mini-
sterium
suum. Sed
vitæ mo-
rumque
integritate
& mode-
stia omni-
bus sint ve-
nerabiles.

68 De Disp & Quabit.

ter quos vivunt juxta Apost. 1. Cor 4. ut Ministri Christi & Dispensatores Mysteriorum Dei, non verò à Sæcularibus tractandi ut servi, aut famuli, ne vilescat & vituperetur Ministerium eorum, qui primam & nobilissimam membrorum partem constituunt: ut loquitur D. Greg. Lib. 14. Mor. c. 16. Quin potius in omni conversatione eam vivendi & agendi normam sectentur, ut probitate vitæ, morumque modestiâ omnium sibi amorem & venerationem concilient. Minister Christi, vitam illius, morésque in se exprimat necesse est, qui enim dicit se in Christo manere, debet sicut ille ambulavit & ipse ambulare. Joann. 1. c. 2, Debet nimirum sicut ille loqui, tacere, vivere, & agere universa. Notent hoc obsecro ii Sacerdotes, qui ad sæcularium convivia non rarò adhibentur, ut cum insigni sacri Ordinis despectu, factis suis & nugis epulas ipsorum

Ordinandi
sunt. Qui
in Turum Pat
es cum sufficere
tionem cu
tra Nav. De
tate graviter
contra memo
vi. Nemin
ad in Turum
tur, intelligi
um Ecclesiasti
um, quia no
dere à propri
et manifesta
dicenda de
nde Vicari
Capellania a
illis, nec con
le sed sacro
pendio, un
ingrua sust
vincunt pro
qui non sunt
ia. V. Gob. 17
Potro debet
ficiam præbe
venerationem
no de Patri
cum est. 7

rum condiant. Qui offert Episcopo Titulum Patrimonii asserens eum sufficere ad sui sustentationem cum non sufficiat, juxta Nav. *De temp. Ord. Conf.* 33. peccat graviter, quia aperte agit contra mentem Trid. in re gravi. Nomine beneficii, quod in Titulum à Trid. conceditur, intelligi debet beneficium Ecclesiasticum proprie dictum, quia non oportet recedere à proprietate verborum sine manifesta causa. Vide alibi dicenda de beneficiis. Proinde Vicaria temporalis aut Capellania ad nutum amovibilis, nec commoditas quotidie ferè sacrum legendi pro stipendio, unde haberi potest congrua sustentatio, non sufficiunt pro Titulo beneficii, quia non sunt proprie beneficia. V. Gob. *Tr. 8. Cas. 16. n. 634.* Porro debet hujusmodi beneficium præbere sufficientem sustentationem ad eum modum, quo de Patrimonio paulò ante dictum est. Nec sufficit te electum

Oferens Episcopo titulum Patrimonii, quem scit insufficientem esse. tanquam sufficientem, peccat graviter.

Quid nomine beneficii intelligatur, & quare illud esse debeat ad titulum sufficiat.

Non potest
beneficia-
tus valide
aut licite
resignare
beneficium
ad cuius
titulum
ordinatus
est, nisi ad
sint condi-
tiones à
Trident
requisitæ

atum aut præsentatum ad ali-
quod beneficium, sed juxta
Trid. l.c. requiritur, ut legitimè
& pacificè illud possideas: nam
possessio, quæ controvertitur,
vel est illegitima, à Trid. omni-
no reprobatur. Non poterit au-
tem beneficiatus ex mente ejus-
dem Trid. resignare suum be-
neficium, ad cuius Titulum or-
dinatus est, nisi facta mentione,
quod ad illius Titulum promo-
tus sit, & nisi constet, quod
aliunde vivere commodè pos-
sit, alioquin facta resignatio
nulla erit, ita ut unâ deficiente
ex jam dictis conditionibus, re-
signatio non modo illicita, sed
& invalida sit. Ex quibus Trid.
verbis Pal. *Tract. 17. P. 11. n. 10.*
cum aliis rectè infert permuta-
tionem hujusmodi beneficii,
etiamsi fiat in æquivalens, non
fore validam, nisi Episcopo ex
cujus licentia permurasti, signi-
fices, hoc tuum beneficium in
Titulum tibi datum fuisse.
Imò docet idem contra Nav.
& Hen-

Ordinatio
reignat
non mem
quod ad
promotus fu
reignatione
congrua
Trid.
omnem
factam fore

CAPV

Veranda g
ter Or

Varum,
est grad

unum
Sulceprio, ita
Ordo sulcipi d
qui immediat
lari ascendit
in inferiore a
mediare superi
Ordo
Subdiacon
episcopi superi
paratum,
saltrum

& Henric. resignationem fore nullam, si non memineris coram Episcopo, quod ad illius Titulum promotus fueris, tamen in ea resignatione, tibi reserves portionem congruam sustentationi parem. Tridentinum enim statuit omnem alienationem aliter factam fore nullam.

CAPVT V.

De servanda gradatione inter Ordines.

Quartum, quod requiritur est gradatio, sive ordinata unius Ordinis post alium susceptio, ita ut prius inferior Ordo suscipi debeat, deinde is qui immediatè est superior, sicuti ascendere solemus à gradu inferiore ad gradum immediatè superiorem. Qui transfiliendo Ordinem inferiorem v.g. Subdiaconatum, prius susciperet superiorem, puta Diaconatum, dicitur ordinatus per saltum, communemque ascen-

Servari debet gradatio, sive ordinata unius Ordinis post alium susceptio.

Suscipiens Ordinem per saltum suspenditur ab Ordine sic suscepto; non

tamen ab
exercitio
aliorum
Ordinum
rite susce-
ptorum,

Hæc suspē-
sio proba-
bilis ipso
jure incur-
ritur: non
est tamen
improba-
bile per
sententiam
iudicis in-
diligendam
esse.

72 De Disp. & Qualit.

ascendendi modum ac ordinem
invertendo, peccabit graviter.
Sicuti colligitur ex gravitate
pœnæ talibus statutæ. Incurrit e-
nim suspensionem ab exercitio
Ordinis sic suscepti, id est, pro-
hibetur exercere munia & fun-
ctiones Ordinis per saltum sus-
cepti: suspensio enim est censura,
sive pœna Ecclesiastica, quæ
Clericus prohibetur exercere
functiones aliquas Ecclesiasti-
cas. Dixi Ordinis sic suscepti;
nam ordinatus per saltum non
suspenditur ab exercitio aliorum
Ordinum rite susceptorum, ut
docet Suar. *De Cens. Disp. 31. Sect.*
1. & alii contra Navarrum, quia
pœnæ cum sint odiosæ, non sunt
extendendæ ultra id, quod pro-
prie acceptæ significant; unde
cum jura non exprimant, si tunc
hæc suspensio ipso jure incur-
renda, videtur non improba-
bilis eorum opinio, qui docent,
ordinatum per saltum non esse
ipso jure suspensum, sed per
sententiam Judicis suspenden-
dum,

Sum. V. Dian. P. 1. Tr. 1. Res. 27.

Contraria tamen sententia communior est & probabilior. Suar. l. c. imò quia probabiliter multi docent Ordines minores non esse Sacramenta, sed Sacramentalia, ut supra ostensum est, probabile quoque erit promotum per saltum ad Subdiaconatum, prætermisissis Minoribus, quamvis quidem hacratione graviter peccet, cum agat contrarium Ecclesie in re gravi, suspensionem non incurrere, quod adhuc magis verum est de suscipiente Ordines omisâ primâ Tonsurâ, cum hæc non sit Ordo. Videntur enim jura loqui de Ordinibus propriè & strictè talibus, id est, iis, qui sortuntur naturam Sacramenti, quales sunt sacri & majores Ordines. Potest autem Episcopus cum promotis per saltum ex legitima causa dispensare, ut Ordinem prætermisissum suscipiat, in malè suscepto ministrat, & ad superiores ascendat,

D

dat,

Probabiliter non incurritur à suscipiente per saltum Subdiaconatum præteritis Minoribus, vel suscipiente Minoribus præteritâ primâ Tonsurâ. Uterque tamen graviter peccabit.

Cum promotus per saltum potest Episcopus dispensare; si in Ordine ite suscepto non ministraverint.

dat, dummodo in Ordine per
sacrum suscepto non ministra-
verit. Nam Trid. Sess. 23. c. 14.
de Reform. Dat quidem Episco-
pis facultatem dispensandi cum
promotis per sacrum præfata ra-
men clausula limitatam, si non
ministraverint. V. Dian Suar.
& alios.

CAPVT VI.

De interstitijs temporum
seruandis.

Interstitia
temporum
ab uno Or-
dine susce-
pto ad alte-
rum seruari
debent.

Quatuor
Minores
cum prima
Tonsura
simul acci-
pi possunt.
Et Ma-
joribus re-
quiritur in-
terstitium
annius anni;
ut ab uxo

Quintum, sunt Interstitia
temporum, seruanda à sus-
ceptione unius Ordinis ad sus-
ceptionem alterius. Et quidem
quoad Minores nihil à iure sta-
tutum est, unde omnes quatuor
una cum prima Tonsura suscipi
possunt; circa Majores autem
statuit Trid. Sess. 23. c. 11. de Re-
form. Ut hi non nisi post annum
ab alterius susceptione à quoquã
accipiantur, nisi necessitas aut
utilitas Ecclesiæ iudicio Episco-
pi aliq̃ exigat: Et quidẽ pro Sacer-

dotis

dotio requirit Trid. necessitatem & utilitatem copulative, ita ut simul adsit necessitas & utilitas Ecclesie, pro Subdiaconatu autem & Diaconatu disjunctive; ita ut unum ex illis vel necessitas vel Ecclesie utilitas adsit. Porro hæc necessitas vel Ecclesie utilitas habet suam latitudinem, sicut cætera Moralia, juxta arbitrium prudentis & boni viri. Barb. in Collect. sub Trid. c. 14. n. 2. ita secundum Hurtad. *Tract. de Ord. arff. 2.* Necessarius & Ecclesie utilis ille esse censetur, qui habet beneficium seu Cappellaniam cum onere celebrandi. Ex juxta Dian. *Part. 4. nr. 4.* Res. 209. ex declaratione Cardin. is Ecclesie utilis reputabitur, qui in literis aut virtutibus multum proficit. Interim contra Decretum Trid. de servandis interstitiis obtinet nunc generalis consuetudo Germanie, ut omnes omnino, nisi defectus doctrinae, morum, aut aliud legitimum impedimentum interveniat, intra

D 2 med ium

transcat
ad alterum;
iustitiam
Episcopi
necessitas
& utilitas
pro Sacer
dotio; pro
duobus
reliquis
necessitas
vel utilitas
aliud exi
gat.
Necessitas
vel utilitas
requisita
habet lati
tudinem
suam juxta
prudentis
& timorati
viri iudici
um. Unde
necessarius
& utilis re
putabitur,
qui habet
beneficium
cum onere
celebrandi;
& ille utilis
qui in lite
ris & virtu
te multum
proficit.

In Germa-
nia Decre-
tum Trid.
non est in
prædicto
rigore re-
ceptum;

unde isthic nunc obtinet consuetudo, ut omnes Ordines suscipiantur intra medium annum, aut in quibusdam etiam locis intra sex hebdomadas quadragesimæ.

medium annum, & quibusdam in locis, intra sex hebdomadis quadragesimæ, promoveantur ab infimo Ordine ad supremum. V. Gob Theol. Exp. r. 8. Cas. 12 n. 492.

CAPUT VII.

De certo anni tempore & loco
quo Ordines suscipiendi
sunt.

Scaturitur
certū anni
tempus,
extra quod
Ordines
suscipi non
debent, nisi
fiat cum
privilegio.

Assignatur
tempus
primæ
Tonsuræ
etiam mino-
rū Ordinū

Sexto loco requiritur certum anni tempus, quo Ordines suscipi possunt, ita ut extra hæc tempora à jure statuta Ordines suscipere grave sit peccatum, nisi fiat cum privilegio. V. Dian. P. 3. rr. 2. Res. 31. C. 17. 13. Res. 57. & quidem prima Tonsura quocunque die, hora & loco accipi potest. Minores verò Ordines quavis Dominica & Festo duplici, ubicunque, id est, in quo-

vis

vis loco decenti, mane tamen, ut loquitur Pontificale, tit. de Ordin. conferendis suscipi possunt, tametsi festum non sit de præcepto, id est, tale, quo vacatur ab operibus servilibus, Dian. P.

s. 11 13 R. 97 Rodriq. & alii, quod etiam juxta Dian. l. e. verum est, quando ex dispensatione Pontificis quispiam ordinari & ad majores Ordines admitti potest tribus diebus festivis.

Quæ dispensatio ex communi Theologorum sensu semper accipienda est de tribus diebus interpolatis & discontinuis, etsi in literis dispensationis de hoc nulla fiat mentio, nisi ex speciali gratia contrarium concedatur, prout concessum est Societati nostræ hac prorsus singulari clausulâ: tribus diebus festivis etiam continuis, hoc est, nullo alio die interposito sibi succedentibus. V. Priv. l. Soc. nec obstat sententiæ Dianæ & aliorum Decretum Urbani VIII. quod adducit Card. de

An Festum duplex, quo Ordines cōferri possunt necessario sit Festi de præcepto,

78 *De disp & Qualit.*

Lugo, quo voluit, Pontificali
 noviter recognito, in titulo de
 Ordinibus conferendis, expres-
 se addi hac verba: diebus festi-
 vis ex præcepto, hoc inquã non
 obstat, cum sensus horum ver-
 borum, ex præcepto, inter au-
 ctiores dubius sit & controversus.
 V. Gob. Tr. 8 Cap. 12. n. 476.
 Contrarium tamen est commu-
 nius & probabilius, per dies fe-
 stivos intelligi eos solum dies,
 qui in choro simul & foro cele-
 brantur Pal. Tr. 27. P. 23. n. 7.
 Escob. & alii communiter; quia
 in vulgari sermone, nomine diei
 festivi a doctis æque ac indoctis
 passim intelligitur dies, quo va-
 catur ab operibus servilibus. Et
 si hoc nomine intelligendi es-
 sent omnes illi dies, qui in Bre-
 viario vocantur Festi, etiam sub
 eodem nomine accipienda fore-
 rent omnia Festa simplicia, nam
 & illa in Breviario dicun-
 tur Festa. Possunt etiam Mi-
 nores suscipi ex recepta Epi-
 scoporum consuetudine Feria
 sexta.

sexta quatuor Temporum, hoc
 est, die Veneris, Vesperis ante
 Sabbathum quatuor Tempo-
 rum, aut aliud Sabbathū, quo de
 jure omnes Ordines suscipi pos-
 sunt. Dian. P. 2. tr. 16. Res. 28.
 Henriq. & alii posse etiam eos
 mane illius ferix sextæ suscipi
 ostendit Gob. l. 5. n. 452. ex
 praxi diocesis Constantiensis;
 quia hæc est inchoatio quedam
 generalis ordinationis in Sabba-
 tho peragenda. Imò ex eadem
 ratione etiam posse suscipi Feria
 quarta quatuor Temporum,
 saltem ubi est consuetudo, non
 est improbable ex Henriq. Sa-
 Verb. Ordo, n. 13. Majores Or-
 dines de jure communi suscipi
 possunt Sabbathis quatuor
 anni Temporum, item Sabba-
 this ante Dominicam Passio-
 nis, & Dominicam Resurre-
 ctionis Christi. Vasq. in 3 part.
 tom. 5. disp. 246. c. 5. & alii com-
 muniter, idque in Ecclesia,
 quæ juxta Trid. Sess. 23. c. 8. de
 Reform. pro solemnibus ordina-
 tione

Consuetudo
 tempus Ors
 dinum ma-
 jorum.

80 De Diff. & Qualit.

tione requiritur; pro privata probabile est sufficere Sacellum. Dian. & alij eomm. cum Trid. solum loquatur de solemn. id est, ea, quæ fit statutis à jure temporibus.

CAPVT VIII.

De jejunio tam Episcopi, quàm ordinandi, tempore ordinationis.

Quando Episcopus ex causa in Sabbatho non potest absolvere totam ordinationem; vel eam neque potest continuare: poterunt Majores suscipi sequenti die Dominica; modo tam Episcopus quàm ordinandus continuat jejunium usque in Dominicâ;

Quod si Episcopus ex justa causa v. g. ob multitudinem ordinandorum Sabbatho non possit absolvere totam ordinationem, vel etiam ob similem causam non possit inchoare, poterunt majores suscipi sequenti die Dominicâ, dummodo tam ipse Episcopus quàm ordinandus continuat jejunium usq; ad Dominicam. Nam per continuationem jejunij dies Dominicus fictione juris fit unus dies cū Sabbatho, ac proinde quod licet Sabbatho, licebit & Dominico. Dian. P. 2. Tr. 2. miscell. Res. 30. & alij;

& alii; ex qua modò data ratio-
 ne rectè sequitur non posse juxta
 cap. litteras, de tempore Ord.
 cum, qui in Sabbatho suscepit
 unum sacrum Ordinem in Do-
 minica suscipere alium sacrum.
 Nā aliàs uno die susciperet duos
 ma ores, eo quod dies Domini-
 cus reputetur idem cum sabbatho
 propter continuationem
 jejunii. Est autem juxta Trid.
 sess. 3. c. 23. de ref. 116. omnino
 illicitum uno die suscipere plu-
 res sacros Ordines. Excipe Epi-
 scopatum, qui eadem die Domi-
 nica, qua quis Sacerdos creatur,
 suscipi potest. Nam Canones
 prohibentes uno die suscipi
 duos sacros Ordines majores,
 non extendunt se ad Episcopatu-
 tum. Pal. radl. 27 p. 13. r. 4. Et
 alii comm. contra Saar. quia
 Episcopatus ex probabili sen-
 tentia non distinguitur nisi in-
 adæquatè à Sacerdotio. Nullo
 quoque jure scripto, aut gene-
 rali consuetudine saltem stri-
 ctè obligatori, id est, ea, in

D 5

qua

In casu non
 absolute
 ordinationis die Sab-
 bathi non
 poterit, qui in Sab-
 batho sus-
 cepit unum
 sacrum
 Ordinem
 in Domini-
 ca alium
 suscipere.

Plures Or-
 dines eodè
 die suscipi
 nequeunt,
 excepto
 Episcopatu,
 qui suscipi
 potest eodè
 die, quo
 quis Sacer-
 dos creatus
 est.

Possunt
 quatuor
 Minores
 cum Sub-
 diaconatu
 uno die
 suscipi.

De Diff. & Qualit.

qua Episcopus ex rationabili
causa dispensare non possit, veri-
tum est, quia uno die Subdiaconatus
cum quatuor Minoribus
suscipi possit. Nam Canones, qui
in contrarium citantur, non
loquuntur, nisi de Ordinibus
sacris, prohibitio autem circa
sacros malè extenditur ad non
sacros. V. Vairq. tom 3 in 3. part.
diff. 2. c. 5. & alios plures.
Adde quod plerique ex Autho-
ribus huic sententiæ contrariis
admittant illis in locis, in qui-
bus viget consuetudo, uno die
suscipiendi dictos quinque Or-
dines, eam tolerari posse, cum à
nullo jure talis consuetudo
damnetur, accedente præfer-
tissima dispensatione Episcopi, ra-
tione interstitiorum. Cæterum
jejunium, quod juxta cit cap.
litteras de temp. Ordin. pro ca-
sū translata ordinationis à sab-
batho in sequentem domini-
cam, indicitur tam Episcopo
quam ordinando non est neces-
sario naturale. ut vult Laym.

Lih. 5 Trañ 9. 7 Dian. & alii,
 id est, non, est necessario tale,
 ut ab hora ordinationis in Sab-
 batho factæ, nihil omnino gu-
 stet, imò ne quidem ablutio-
 nem sumat in sacro Sabbathis;
 sed sufficit Ecclesiasticum, id est,
 tale, in quo hora undecima su-
 mitur prandium, sive cœna, &
 vesperi consueta collatio. Nam
 hoc est jejunium Ecclesiæ Sanchi.
L. 7. Cor. 1. 207. 1. rub. 1. Syl-
vester & alii. Neque aliud jeju-
 nium ex consuetudine servari
 putat Gob. *7. 6. Cap 9. 2. 3. 6.*
cum G. 7. in cap. quod à Patri-
 bus verb. Sabbathi. Verum quia
 hoc jejunium à præfatis Autho-
 ribus dicitur magnum, ut ait
 Sanch, & a Jordano indiscretū &
 periculosum, quæ nomina non
 conveniunt ordinario jejunio
 Ecclesiæ; hinc idem Gob. l. c. cen-
 set abstinentiam tunc esse pran-
 dio sumi autem posse colla-
 tionem vespertinam. Sed hi
 tituli dari potuerunt propter
 continuationem jejunii usque

Jejunium
 indicium
 Episcopo
 & ordinandis
 de pro
 casu, quo
 eran ferent
 ordinatio à
 Sabbatho
 in Domini-
 cam non est
 necessario
 naturalis
 sed sufficit
 Ecclesiasti-
 cum.

Extra su-
pra dictum
casum neq;
Episcopus,
neque ordi-
nandus
obligatus
speciali
jure ad
jejunium
pridie or-
dinationis.

Suadetur
ordinandis,
ut ad su-
sceptionem
sacri Ordini-
s volun-
tario jeju-
nio se di-
spendant.

in sequentem diem Domini-
cam, quam jejunii prorogatio-
nem Ecclesiasticam non requi-
rit. Extra jam dictura casum,
nullus reperitur textus juris,
qui obliget Episcopum aut or-
dinandum ad ullum jejunium.
Unde neque Episcopus neque
ordinandus tenentur jejunare
pridie ordinationis, nisi forte
in illum diem cadat jejunium
Ecclesie. Gob. *l. c. n. 257.* Au-
ctor nihilominus sum, ut hi,
qui per sacrorum Ordinum
suscceptionem adituri sunt mi-
nisterium ipsis Angelis tremen-
dum, angelico cibo, id est,
pridiano jejunio ex devotione
utantur. Nam ut loquitur S.
Athanasius Lib. de Virg. jeju-
nium Angelorum cibus est &
qui eo utitur, Ordinis Angelici
conferendus est.

CAPVT IX.

De irregularitate, que ab ordi-
nando necessario abesse debet.

Ordinandus
non debet
esse irregu-
latis.

Septimo requiritur, ut or-
dinandus non sit irregula-
tis.

ris. Nam irregularitas est impedimentum à iure Canonico inductum, quo quis fit inhabilis & ineptus ad Ordines suscipiendos licitè, & susceptos licitè exercendos. Quæ si prohibet susceptionem omnium Ordinum, & susceptorum exercitium, dicitur totalis, si autem prohibeat solum ascensum ad Ordinem superiorem, aut impediatur alicujus tantum Ordinis exercitium, dicitur partialis. Et quia irregularitas oritur ex quolibet defectu, sive naturali, sive morali, qui aliquam post se indecentiam trahit ad Ordines decenter suscipiendos aut exercendos, hinc rectè dividitur in eam, quæ est ex defectu, & in eam, quæ est ex delicto. Prior, quæ est ex defectu naturali corporis aut animæ &c. non est pœna, quia nullam supponit culpam, posterior, quæ est ex delicto, est quidem pœna, non autem medicinalis, quales sunt censura,

D. 7

quæ

Explicatur quid sit irregularitas; & quando totalis, quando partialis dicatur.

Alia est ex defectu, alia ex delicto. Quæ est ex defectu, non est pœna; quæ vero ex delicto est pœna; at non medicinalis, quales sunt censura, sed punitiva. Unde

non tollitur
absolutio-
ne sed de-
spiciatur.
Nec com-
prehenditur
iube. & c. ad
potestate in
jubilais
absolvendi
à censuris,
nisi expres-
sè addatur.
Quamvis
nonnulli
ED. de ca.
quæ est
pura poena
peccati.
contra iam
senuans.

quæ infliguntur per modum
medicinæ ad curandam & tol-
lendam in delinquente contu-
maciam, qua præceptum aut
legem Ecclesiasticam contuma-
citer violat; sed est poena puniti-
va & ex se perpetua, qua in per-
petuam, nisi accedat dispensa-
tio; impeditur à susceptione
Ordinum & eorum usu. Unde
irregularitas non est censura,
neque ad modum censure tolli-
tur per absolutionem, sed per
solum dispensationem. Bon. *de*
censur. lib. 2. quest. . . part. 1.
At proinde quando in jubilais
aut privilegiis datur potestas
absolvendi à censuris, non com-
prehenditur irregularitas, nisi
expressè addatur. Non est ta-
men improbable irregulari-
tatem provenientiem ex deli-
cto, & quæ est pura poena pec-
cati, venire nomine censure,
adeoque ab habente potestatem
absolvendi à censuris, etiam
ab hac absolvere posse. Dian.
Part. 4. tract. 2. res. 103.

CAPVT X.

De defectibus, qua irregulari-
tatem inducere solent.

A Signantur passim ab Au-
thoribus octo defectus ir-
regularitatem inducentes, cor-
poris scilicet, animæ, natalium,
libertatis, bonæ famæ, ætatis,
Sacramenti, lenitatis perfectæ.

Et quidem circa defectus tam
corporis, quam animi rectè no-
tat Gobat. 7. 8. *af. 27. sect. 1.*
n. 65 hos, si superveniant iam
ordinato, non tam facile impe-
dire exercitium saltem priva-
tum Ordinis semel suscepti,
quàm dum præcedunt, eorum
suscceptionem impediunt, quia
longè major requiritur causa,
ut ille, qui sæpius & legitimè ad
aram stetit, areatur ab altaris
Ministerio, quàm ille, qui num-
quam altari servivit. Nam tur-
pius eicitur, quàm non admitti-
tur hospes cap. Quemadmod. §.
1. de jurejur. Nos luprà nomina-
tos octo defectus distinctis Pa-
ragraphis clarius exponemus.

Octo sunt
defectus
irregulari-
tatem indu-
centes, qui
si ordinato
superve-
niant, non
tam rectè
impediunt
exercitium
Ordinis
suscepti,
quàm illius
suscceptio-
nes.

De defectu corporis.

In defectu
corporis
irregularis
est. qui v. g.
turpiter
claudicat,
deformem
habet Gib-
bum, &c.

Primus est defectus corporis, quando nimium corpori inest membri alicujus mutilatio, si v. g. careat manu, pollice, indice, oculo præsertim sinistro &c. vel notabilis inest deformitas; ut si turpiter claudicat, habeat faciem valde ustulatam, deformem gibbum; sit nanus, æthiops, gigas, idq; inter alienos; ubi hujusmodi disparitas offensionem & contemptum parit, quamvis de æthiopibus Dian. P. 4. Tr. 2. res. 84. Cum aliis id neget. Nam inter suos sibi similes, ubi jam dicta ratio cessat, non sunt irregulares. Similiter si sit hermaphroditus; id est, in quo aliquando foemineus aliquando virilis sexus prævalet, imò et si prævaleat virilis sexus. Suar. De Cens. disp. 51. sect. 2. Bon. & alii contra Tollet. & Forn. Quia annumerantur monstris, quæ ob decentiam ad-

ad Ordines requisitam, nemo facile diceret eorum esse capacia, vel denique gravis infirmitas, ut si sit leprosus, aut morbo caduco obnoxius &c. quia hæc reddunt hominem vel omnino ineptum ad functiones Ordinum exercendas, aut certè inhabilem ad easdem debita cum decencia obsequandas. Porro mutilatio, quæ facta est sine propria culpa, non facit irregularem, nisi respectu Ordinis, cujus exercitium impedit, aut nisi inducat gravem deformitatem, qualem v.g. induceret mutilatio nasi vel aurium, nisi hæc crinibus tegi possit, ut non appareat, jam enim cessat deformitas. Kôn. *Disp. 18. dub. 13. n. 108* Proinde juxta Laym. *Lib. 1. tit. 1. p. 5. c. 7.* & alios non erit irregularis, cujus pollex mutilatus vel truncatus adhuc ita firmus est, ut una cum indice hostiam frangere & elevare possit: Non est irregularis, qui caret oculo canonico, id est, sinistro, sic qui caret.

dico,

oculo ca-
nonico;
modo
dexter
sufficiens
fit ad legen-
dum de-
center Ca-
nonem.

90 De Disp. & Qualit.

dicto, quod in lectione canonis
Missæ ipse potissimum adhi-
beatur, aut qui eo nihil vider,
dummodo oculus sit integer, &
non erutus cum magna defor-
mitate, & dexter oculus sufficiat
ad decenter legendum canonem.
Dixi mutilatio; quæ facta est sa-
pe propria culpa, quia seipsam
illicite mutilans fit irregularis,
tametsi mutilet membrum oc-
culiissimum, & quod non impe-
diat Ministerium sacrum cap.
qui partem, in 6. dist. 55. & qui-
dem probabilius est non requiri
notorietatem facti ut censet Fer-
nan quamvis contrarium pro-
babile dicat Tann. in 8. part. disp.
6. q. 10. sub 10.

§ II.

De defectu anima.

Ex defectu
anima sunt
irregulares
amentes,
epileptici,
Paganæ, Ju-
dei publicè
Heretici,
&c.

Secundus est defectus ani-
mæ, qualis est in amenti-
bus, epilepticis, id est, morbo
caduco laborantibus, eneg-
menis sive à Damone obsessis,
&c. in quibus ob infirmitatem
quam

quam patiuntur, vel omnino vel certè ad tempus deficit perfectus rationis ac libertatis usus: præterquam quod hæc mala notabilem post se trahant deformitatem. Similiter ex defectu animæ erunt irregulares Pagani, Judæi, publicè Hæretici, quia in eorum mentibus deficit vera fides. Dixi publicè Hæretici nam si quis esset occultè Hæreticus, ac dein legitime absolutus, non foret irregularis, quia in tali præter defectum fidei simul cessaret offensio & infamia ex Hæresi oriri solita. Laym. l.c. Tann. torn 4. disp.

¶ Qui ex jam dicta ratione cum aliis Auth. censent, filium hæretici parentis ad fidem Catholicam conversum non esse irregularem in iis locis, in quibus hæresis non parit infamiam, sicuti non parit in Germania. Itè ex defectu animæ erunt irregulares illiterati, in quibus deficit scientia ad Ordines requisita: sicut etiam neophyti

Filius hæretici parentis ad fidem Catholicam conversus. isthic ubi hæresis non parit infamiam, non est irregularis.

92 De Diff. & Qualit.

seu recenter conversi ob dictum necessariae scientiae defectum, qui in illis communiter esse solet, tamdiu habentur irregulares; donec iudicio Episcopi sufficienter fuerint instructi. V. Tol. l. 1. c. 64. & alios.

§. III.

De defectu natalium.

Ex defectu natalium omnes illegitimè nati sunt irregulares.

Filii in plateis, ac in alio loco publico expositi habentur sunt pro legitimis.

In dubio defectus natalium non praesumitur, sed probari debet.

Tertius est defectus natalium, ex quo habentur irregulares omnes illegitimi, id est, qui non ex legitimo matrimonio, sed fornicatione, ad ultimum, aut alio quovis illicito concubitu sunt geniti, quia tales ratione originis habentur viles & contemptibiles. Filii expositi habendi sunt pro legitimis, quia tales in nullo jure illegitimi declarantur; & interdum parentes filios legitimos ob paupertatem exponunt. Turrian. de Cens. l. 9. disp. 71. dub. 1. Dian & alii. In dubio utrum aliquis sit illegitimus, habendus est pro legitimo; quia in dubio non praesumi-

Ordinandi. 93

sumitur defectus, sed probari debet Dian. P. 4. r. 5. Res. 19. hinc neque tenetur filius semper tractatus & habitus ut legitimus, credere matri conjugatae, etiam in fine vitae cum juramento affirmanti, ipsum esse illegitimum, nisi particulares circumstantiae & rationes contrarium evincant, ut si pater idem asserat. Bon. de Co s. h. sp. 7. q. 2. pund. 3. & DD. comm. Nam illa continua tractatio filii tanquam legitimi efficit praesumptionem tam fortem, ut non elidatur contraria assertione matris facta cum juramento in fine vitae. Matres enim saepe, ut loquitur Nav. *Conj. lib. 1. de filii p. 8. byz.* Ob varias causas mentiuntur in similibus casibus. Idem est, quando matris aliquem tractavit ut filium suum, ortum de in dubio, utrum sit ab ipso genitus, praesumitur esse ab illo genitus, adeoque legitimus. Imò qui natus est septimo mense post nuptias parentum

Uede filius
temper ha-
bitus, ut
legitimus
non tene-
tur credere
matri in fi-
ne vitae al-
seranti,
ipsum esse
illegitima.

Qui natus
est septimo
mense post
nuptias,
aut 2. vel
13. post
mortem
mariti non
est habendus
illegitimus.

Quomodo
illegitimi
legitimen-
tur.

94 De Disp. & Qualite.

tum, aut duodecimo vel decimo
tertio post mortem mariti, cui
supserat mater, non est habendus
illegitimus. V. Gob. n. 1. h. ol.
Jurid. Mor. c. 28 n. 97 & seq.
Ceterum illegitimi communi
jure legitimantur, id est, consti-
tuuntur in eo statu, ac si nunquam
fuisent illegitimi, primo per-
subsequens matrimonium inter
eorum parentes, dummodo
hi tempore conceptionis fue-
rint habiles ad validè contra-
hendum. Sylv. F. illegitim. q. 3.
Unde fornicario in periculo
mortis suadendum est à Con-
fessario, ut puellam, quam im-
pregnavit, ducat in uxorem,
antequam moriatur; ut hac ra-
tione proles in utero latent, aut
forè jam nata fiat legitima.
Similiter is quoque censetur
legitimus, qui natus ex matri-
monio invalido propter ali-
quod impedimentum occul-
tum, se d bona fide saltem unius,
id est, patris vel matris contra-
cto. Secus si uterq; impedimen-

cum sciverit Bon. de Cons. disp. 7.
 q. 1. par. 7. 3. & alii comm. Secundo per professionem religio-
 sam, qua legitimantur quidem
 ad Ordines suscipiendos, non ta-
 men ad Prælaturas & dignitates
 ejusdem Religionis, nam ad has
 sine dispensatione promoveri
 nequeunt. V. Dian P. 4. tr. 1. Reso.
 65. Suar. Less. & alios. Tertio
 per legitimationem factam à
 Papa, quia is solus legitimare
 potest ad jura & munia Ecclesia-
 stica: ad quæ Principes sæcula-
 res saltem communiter neque-
 unt legitimare, possunt tamen
 ad officia secularia & heredita-
 tes. Nav. Cons. l. 2. de fil. presbyt.
 Quarto per dispensationem, per
 quam tamen propriè non legiti-
 mantur, quia per hanc non con-
 stituuntur in eo statu, ac si
 nunquam illegitimi fuissent,
 sed relinquendo statum cor-
 ruptum, fit illi jus ad Ordines,
 dignitates & beneficia, ad quæ
 permanente priore statu inha-
 biles fuissent. Pal. de Cons. disp. 6.
 Dispen-

Quid sit
 dispensare
 cum illegi-
 timo: & qui-
 nam dispen-
 sare possit.

Dispensat autem Solus Papa
 quoad Ordines majores, digni-
 tates & beneficia curata: quoad
 Minores & beneficium simplex
 etiam Episcopus *ex c. 1. & 2. de
 fil. & resby.* Quod si quis ignarus
 suæ illegitimitatis bonâ fide ad
 Ordines foret promotus poterit
 cum eo, veritate rei compertâ,
 dispensare Episcopus. *Dian. p. 7.
 tr. 2. res. 24* Henriq. & alij. Imò
 probabiliter poterit Episcopus
 dispensare cum illegitimo
 occulto. Idem l. c. cum
 Laym. & aliis, eo quod Episco-
 pus vi *Trid. Sess. 24. c. 5. de re-
 form.* possit dispensare in irregu-
 laritatibus omnibus ex occulto
 delicto provenientibus, ex-
 cepto homicidio & aliis ad
 forum contentiosum dedu-
 ctis. Illegitimitas autem oc-
 culta provenit ex delicto oc-
 culto, non quidem proprio,
 sed parentum, adeoque erit
 ab Episcopo dispensabilis A-
 vila *de Cens. Part. 7. disp. 3. dub. 9.*
 cum Auth. suprâ citatis. Con-
 tra

era communem aliorum, qui
 docent irregularitatem, quæ
 statuitur pro legitimis, non
 esse propter delictum parentum,
 sed propter indecentiam & con-
 temptibilitatem, sic raris adhæ-
 rere solitam, Dispensatio autem
 à quocunque facta non subsistet,
 nisi dum illam petis, simul ex-
 primas circumstantias aggra-
 vantes tuæ illegitimitatis v. g.
 utrum natus sis ex utroque pa-
 rente soluto, an ex uno illorum
 conjugato, aut in Sacris consti-
 tuto, &c. Sanchez. de Matrim. L. 8.
 disp. 24. n. 3. & 5. cum aliis mul-
 tis, quos citat. Nam quo plures
 sunt circumstantiæ, eo diffici-
 lior est dispensatio, ad eoque nisi
 hæ exprimentur, erit dispensa-
 tio subreptitia.

Non substi-
 tu dispensa-
 tio nisi in
 illa expri-
 mantur cir-
 cumstantiæ
 quæ augent
 & aggravat
 illegitimi-
 ratem.

§. IV.

De defectu libertatis.

Quartus est defectus liber-
 tatis, propter quem omnes
 servi proprie dicti, id est, il-
 li qui aliorum mancipia sunt
 servi pro-

Ex defectu
 libertatis
 sunt irre-
 gulares
 servi pro-

E

ad dō-

prid dicti;
imo secun-
dam ali-
quos etiam
originarij.

Item Cu-
riales,
quam diu
publica
officia re-
tinent, nec
per dispen-
sationem,
aut contra-
riam tole-
ram con-
suetudinem
ab irregu-
laritate
eximantur.

98 De Disp. & Qualit.

adeoque in Dominorum pote-
state omnino constituti, imò
juxta Laym L. 2. *tr.* 1. c. 8 etiam
serui originarij irregulares sunt,
nec ad Ordines admitti possunt
sine consensu Dominorum
suorum. Similiter ob hunc ip-
sum libertatis defectum irregu-
lares habentur omnes Curiales,
id est, qui Curiae seculari obli-
gati sunt in Ministerio publici
alicujus Officij, sive hæc obli-
gatio sit ex juramento, sive pa-
cto aut stipendio, quam diu hæc
officia retinent; nisi fortè specia-
lis Dispensatio pro dictis offi-
cijs à summo Pontifice obrinea-
tur, aut eodem consensu contra-
ria consuetudo roferetur. Nam
tales non sunt amplius sui, sed
Domini, cui obligati sunt. Ad-
de quod juxta Apost. 2. ad Ti-
moth 7. nemo militans Deo
implicare se debeat negotiis
secularibus. *ex cap. 1. 2. & 4.*

Dist. 15. V. Dian. P. 4. tr. 2.

Resp. 98.

S. V.

S. V.

De defectu bonæ fame.

Quintus est defectus bonæ fame, ex quo sunt irregulares, quicumque infames habentur, sive ea infamia sit juris, id est, sive ex jure civili aut Ecclesiastico viles & infames reputentur: prout habentur Circulatores, Histriones, Mimi, Comœdi & alij Artes ejusmodi & Officia exercentes: sive sit infamia facti, id est, sive ex enormi aliquo & notorio crimine à te commissio infamiam contraxeris v. g. Proditione, Sacrilegio & aliis similibus, quæ degradatione vel depositione digna sunt Dixi notorio. Nam si occultum sit, et si habeat infamiam ipso jure annexam, modò excipias homicidium & censure violationem, non inducit irregularitatem, ut docet Kôn. Nav. Laym. contra Sylv. & Suaz. Quod si quis à civili Magistratu aut alia Superiore potestate

Ex defectu bonæ fame sunt irregulares, qui in infamia juris vel facti laborant.

notatus foret aliqua infamia; &
 ab eisdem pristinae famae resti-
 tueretur, desinet esse irregularis.
 Eiusdem enim est absolvere, cu-
 jus ligare. *l. Nemo ff. de Reg. Jur.*
Saur. de Cens. disp. 48. Sect. 2.
 idem est dicendum de eo qui
 per publicam & constantem vi-
 tae emendationem infamiam
 facta se remouet, & omnino
 tollit. Vid. Laym. *L. 1. tit. 5. part.*
s. 6. 4. qui juxta communem
 sententiam excipit haeresim &
 apostasiam notariam: Nam hae
 impediunt a susceptione Ordini-
 num etiam post poenitentiam &
 absolutionem, quia tales ipso
 jure habentur infames. Non
 improbat tamen consuetudi-
 nem regionum quarundam sep-
 tentrionalium, in quibus Epi-
 scopi ordinare solent ex hae-
 resis ad fidem Catholicam con-
 versos & absolutos, eo quod
 tales neque in civili jure a pub-
 licis dignitatibus & officiis
 repellantur, adeoque isthic
 infames non habeantur. Imò
 vult

vult esse certum, Episcopum posse dispensare cum talibus ad fidem conversis per privilegium dispensandi super omnibus irregularitatibus, præter eas, quæ ex voluntario homicidio, mutilatione, bigamia, & natalium defectu contractæ sunt.

§. VII.

De defectu ætatis.

Sextus est defectus ætatis. Requisite ad Ordines suscipiendos, de quo supra dictum est.

De hoc defectu supra dictum est.

§. VII.

De defectu Sacramenti.

Septimus est defectus Sacramenti, subintellige Matrimonii, quod per bigamiam, sive per conjugium cum duabus legitimis uxoribus successivè habitum, deficit in perfecta significatione conjunctionis Christi cum Ecclesia tanquam Sponsa sua. Habet enim Sacramentum Matrimonii, id ex sui institutione, ut repræ-

Ex defectu Sacramenti sunt irregulares omnes bigami.

pretativa quæ secundum juris
 inter pretationem fictionemve
 bigamia dicitur : & hac ratio-
 ne bigamus erit , qui primo et-
 iam Matrimonio Viduam aut
 personam ab alio corruptam si-
 bi copulat , quia deficit à simili-
 tudine Christi copulantis sibi
 Ecclesiam à nemine alio assum-
 ptam , & sibi soli desponsatam :
 Item qui copulam carnalem ha-
 buit cum legitima uxore , post-
 quam fuit ab alio intra vel extra
 Matrimonium carnaliter cog-
 nita ; nam hic quoque deficit
 perfecta similitudo Christi cum
 Ecclesia Nec refert utrum mu-
 lier volens , aut per vim cognita
 fuerit , & num vir adulterium
 conjugis sciverit , an non , quia
 hæc irregularitas non oritur
 ex culpa ; sed ex defectu signi-
 ficationis Sacramenti. Tertia
 dicitur similitudinaria , ob si-
 militudinem , quam habet cum
 utraq; jam dicta bigamia , estq;
 ex hac irregularis , qui post so-
 lemne votum castitatis Matri-

& proprie
 dicta ; alte-
 ra interpre-
 tativa ter-
 tia simili-
 tudinaria.

monium contrahit, ac consummat quamvis cum Virgine: Quia censetur duplex Matrimonium contraxisse: unum spirituale cum Christo, alterum carnale cum muliere. Quod ex iam dicta ratione etiam verum videtur, tametsi obtrita dispensatione Matrimonium contrahat cum Virgine. V. Medull. Theol. Abelly. c. 2. ff. 206. sect. 3. §. 10.

§. VIII.

De defectu lenitatis.

Ex defectu lenitatis sunt irregulares, qui alium licite mutilant vel occidunt: sive id fiat in bello iusto, sive in legitimo iudicio.

Octavus est defectus lenitatis, ob quem fiunt irregulares, qui alium licite mutilant vel occidunt in bello iusto, vel in legitimo iudicio, quia tales non imitantur perfecte lenitatem & mansuetudinem Christi, qui noluit mulierem in adulterio deprehensam pronunciare ream mortis: nec crucifixoribus suis justam à Patre vindictam, sed veniam petiit. Hinc autem lenitatem vult Ecclesia eos imi-

tarj,

tari, qui ad altaris Ministerium deputati, Christi tanquam agni mansuetissimi ad occisionem ducti personam gerunt. Ad hanc irregularitatem incurrendam requiritur, ut mors vel mutilatio sive abscissio alicujus membri, quo nomine intelligitur ea pars corporis humani, quæ habet proprium actum & officium distinctum ab aliis, ut manus, pes, oculus &c. actu & re ipsa sequatur. Unde non sufficit mortem aut mutilationem à te fuisse intentam, aut decretam, nec alium à te graviter vulneratum aut percussum, dummodo hinc mors non sequatur, quia irregularitas non statuitur in jure nisi ob mutilationem aut homicidium re ipsa completum. V. Laym. Lib. 3. Tract. 1. Part. 3. Cap. 8. Et ob modò dictam rationem non extenditur præfata irregularitas ad abscissionem membri aridi aut mortui, quia non est abscissio humani membri,

E s utpote

Explicatur,
quid sit aliq
mutilare.

utpote animâ hominis non in-
 formati : Neque ad debilitatio-
 nem alicujus membri, quod ni-
 mirum sic læditur, ut reddatur
 inutile ad suum Ministerium. I-
 dem est si membrum deforme-
 tur aut defodetur, modo non
 mutetur : imò probabiliter nec
 ad notabilem partem alicujus
 membri, ut si quis amputaret
 dimidiam manum, vel omnes
 digitos, qui non habent diver-
 sum, sed accessorium actum
 cum manu. Quia in pœnalibus
 significationes nominum am-
 pliandæ non sunt. Nomine au-
 tem membri, ut suprâ dictum,
 hic accipitur ea pars corporis,
 quæ habet distinctum officium
 ab aliis partibus. Probabilius ta-
 men est contrarium, quia gra-
 vis diminutio partis principa-
 lis æquivaleret totali abscissioni,
 nam perinde est, ac si non ha-
 beret ejusmodi membrum. V.
 Fill. n. 20. de Cens. c. 1. Dixi pri-
 mô in bello justo, subintellige
 offensivo, hoc est, tali, quod
 à Re-

Nome
 belli just
 intellige
 offensivum,

à Republica, Principe, aut Rege suscipitur in vindictam injuriæ ab hoste illatæ. Qui in hujusmodi bello, etiam si sit Clericus suâ præsentia alios animat, ad fortiter pugnandum hortatur, aliud auxilium præstat, modo suâ manu neminem occidat vel mutiles, licet vulceret, nec quenquam hortetur ad occidendum aliquem in particulari, non sit irregularis, prout habetur in cap. *Petio de homicid.* Quod privilegium concessum est in favorem justî belli, & ne ingens hominum multitudo ligaretur vinculo irregularitatis. Aliud est in bello injusto, in quo ob unius necem vel mutilationem omnes, qui re aut verbis ad alterutrum cooperati sunt, fiunt irregulares. Quia plures simul consilio auxilio aliòve modo concurrentes ad homicidium, aliudve delictum censentur esse causa moralis illius. Quod si quis assisteret huic bello ad concili-

quod legi, tunc suscipitur ad propulsandam injuriam ab hoste acceptam.

Extra occisionem & mutilationem quid in hujusmodi bello liceat.

In bello injusto quibus fiunt irregulares.

In bello
defensivo,
quo quis se
suosque
contra ini-
quum ag-
gressorem
legitimi de-
fendit, oc-
sidentis aut
mutilans
non fit ir-
regularis.

liandam pacem, aut ferat opera
in spiritualibus; non censetur
cooperari morti aut mutilationi
aliorum, adeoque nec erit irre-
regularis. In bello autem defensi-
vo, id est, eo, in quo Respublica,
Princeps, aut Rex contra ini-
quum aggressorem se suosque
defendit, si quis alium occidat
aut mutilet; non fit irregularis,
quia ut recte ait Suar. non inter-
venit defectus lenitatis, ubi est
necessitas defensionis: ac proin-
de occidendo aut mutilando
etiam ob necessariam defensio-
nem honoris, vitæ, castitatis,
bonorum temporalium magni
momenti, sive hæc propria sive
proximi sunt, non incurritur
irregularitas; quia hujusmodi
occisio non est spontanea aut
voluntaria; sed ad defensionem
sui vel proximi necessaria.
Non incurritur autem irre-
gularitas, ut bene notat Fill.
Tit. 10. de Cens. c. 6. ob homi-
cidium, nisi fiat injuste aut
cum culpa, aut ex spontanea

volun-

voluntate; quod autem fit coactè non fit spontaneè. Dixi secundo in legitimo seu justo iudicio. Ex quo ob defectum lenitatis ex probabili sententia, illi solum fiunt irregulares, qui ut publici Ministri iustitiæ concurrunt ad causæ criminalis probationem vel executionem: Quia tales voluntariè, quamvis licitè, occidunt vel mutilant. Dicuntur autem hoc modo concurrere in primis ipse Iudex ferens sententiam, Tabellio seu Notarius scribens illam, Ministri eam exequentes testes, accusatores &c. Hic tamen juxta *cap de homo in 6.* erit liber ac irregularitate, si reum accuset in causa propria, non verò aliena, cum protectione se non intendere vindictam aut pœnam sanguinis, sed reparationem damni illari, quia jus ad propriam conservationem est maximè naturale, & ideo in illius favorem hæc concessio facta est. Porro causa propria dicitur illa, quæ est

In legitimo
& iusto Ju-
dicio quoniam
censeantur
sicut irre-
gulares.

Quid sen-
tendam
de accusa-
tore.

TIO De Diff. & Qualit.

est personalis sive propria ipsi personæ, vel certè quæ in illius, qui habet tantam conjunctionem cum alio, ut hujus injuria censeatur redundare in propriam personam, qualis v. g. est inter patrem & filium, fratrem & fratrem, dominum & famulum, inter te & illum cujus cura ex officio speciali vel jure ad te pertinet. Dixi non verò aliena, quia in hac solum conceditur accusatio, cum dicta protestatione ex jure naturali defendendi innocenti, quando non alia via vitandi periculum certi nocimenti quod alteri imminet, & propter quod tu obligaris ad faciendam accusationem. In causa tamen propria licebit accusare cum facta protestatione, etiam si aliâ viâ possis recuperare res tuas, nec imminet periculum certi nocimenti in particulari, nec sis obligatus ad accusandum V. *Fill. Trañ. 19. de Cens. C. 10.* Et in his modò dictis casibus, qui

qui habet jus accusandi, idem
 habet jus capiendi & devinendi
 eum, qui damnum intulit, in-
 dicandi locum ubi lateat, voci-
 ferandi ut capiatur. Quia jus pe-
 tendi à Judice emendam hoc
 est, satisfactionem damni tibi
 illati, non excludit actiones ad
 hanc à Judice obtinendam ne-
 cessarias. Præterquam quod hæc
 ratio prævis hominibus danda
 sit occasio inferendi Clericis
 quaslibet injurias, utpote qui à
 prædictis ob periculum irregu-
 laritatis deterrentur. V. Eil. l.
 e. Imò non est improbableem re-
 stem quoque & advocatum fore
 immunitatem irregularitatis, &
 dictam adhibeat protestatio-
 nem, eo quod accusator sine
 avvocato & testibus suam
 causam prosequi non possit.
 Præpos. Dub. 13. n. 101. & 103.
 Quamvis contrarium videat-
 ur esse probabilius, quia cit.
 cap. de hom. in 6. loquitur de
 solo accusatore, & testis aut
 advocatus non defendat sua
 sicuti

Quid de
 Teste.

sicuti accusator, sed aliena. Interim testis si gravi metu, aut præcepto superioris obligante in conscientia, aut jure naturali, hoc est, ex præscripto rectæ rationis cogereretur addandum testimonium in causa sanguinis, non erit irregularis, si dictam protestationem adhibeat V. Dian. P. 4. rr. 2. res. 32. Quia talis non sponte sed coactè concurret ad causam sanguinis, ad quam aliæ personæ publicæ concurrunt sponte & voluntariè, quia sponte admittunt publica Ministeria justitiæ, adeoque consentent voluntariè reis mortem inferre. Quamvis officio publico semel admisso teneantur in conscientia eâ præstare, quæ officio annexa sunt. Idem dici poterit de parte satellitum deducentium reum ad supplicium; quia non ex officio & sponte, sed adacti à magistratu id faciunt V. Gob. rr. 8. Cas. 17. Sect. 1. Imò universim loquendo omnes privatæ personæ, hoc est,

Quid de parte satellitum deducentium reum ad locum supplicii.

Quid de privatis

est, non instructæ publicâ auctoritate ad probationem vel executionem sententiæ, dummodo non concurrant injustè & cum peccato mortali, sunt immunes ab omni irregularitate: Ita non erit irregularis Sacerdos, qui seum in loco supplicii hortatur, ut ultro denudet collum ad accipiendum fatalem ictum, vel alio licito modo cooperatur ad excelerandum ipsius mortem etiam deliberatè. V. Dian. P. 1. tit. 5. res. 79. Vasq. Turr. Hart. & alios contra Cajetanum, Nav. &c. ratio est, quia nulla irregularitas incurritur, nisi in casibus jure expressis, & quidem tam clarè expressis, ut dubium esse non possit, quin jura extendat se ad illos casus, prout docet Suar. de Cens. disp. 4. sect. 4. aliisque plures. Nulla autem verba ullius Canonis afferri possunt, ut loquitur Gob. l. c. quæ extendant irregularitatem ex defectu lenitatis ortam, ad alios casus, seu alia

personis ad mortem vel mutilationem licitè, aut saltem absque gravi peccato in-justitiæ concurrentibus.

alia genera personarum, quam eas, quae publica autoritate instructae concurrunt ad causam sanguinis, hoc est, mortis vel mutilationis. Denique assistentes in loco supplicii, si nullo modo ad id cooperentur, non sunt irregulares. Et licet Clericis prohibitum sit, assistere executioni sententiae sanguinis in cap. *Si Clerici vel Monach.* Id tamen contrariam consuetudine abrogatum est Mol. *disp. 78. & 189* quamvis Saur. *di. p. 47. sect. 4.* velit peccari venialiter ob parvitatem materiae. Aliud est de Clericis habentibus jurisdictionem temporalem in delinquentes: Quia tales sua praesentia aliquo modo tribuunt auctoritatem executioni sententiae. Saur. *Fill. Bon. Disp. 744. p. 1. v. 16.* Interim probandum non est Clericos extra casum necessitatis aut pietatis assistere funestis hujusmodi suppliciis. Sapit namque aliquam animi feritatem a lenitate Christi prorsus *alio-*

Quid de his, qui assistunt supplicii reorum absque omni cooperatione

Non decet Clericum hujusmodi funestis spectaculis interesse extra casum necessitatis aut pietatis.

alienam, luctuosum proximi supplicium, oculorum suorum facere oblectamentum; sicuti non exiguam præferet animi levitatem, si Clerici mîmorum joculatorum aut histrionum spectaculis vacent. Unde in Con. Lateran. sub. Innoc. III. cap. 16. præcipitur illis, ne hujusmodi ludicris ac omnino vanis spectaculis animum oculosque indendant. Hæc tamen prohibitio in hisce partibus non videtur esse omnino recepta.

Neque vacare mimo- rum aut histrionum spectaculis.

CAPVT XI.

De irregularitate, quæ oritur ex delicto.

Hactenus dictum est de irregularitate orta ex defectu, modo agemus de eadem orta ex delicto. Numerantur autem ab AA. decem delicta irregularitatem inducentia. Primum est homicidium aut mutilatio facta auctoritate privata cum peccato mortali inju-

Assignan- tur delicta irregulari- tatem inducentia.

injustitiæ: aut ad injustam occisionem vel mutilationem cooperatio, sive id factum sit consilio, jussione, auxilio, aliòve simili modo. Quod si ab occisione aut mutilatione qualitercunque privata autoritate facta absit malitia peccati mortalis, non inducit irregularitatem. Dian. P. 4. tr. 2. res. 10 Val Tan. Kôn. &c. quia nullus reperitur textus, qui asserat irregularitatem induci per homicidium, vel mutilationem privatam, nisi interveniat noxa lethalis contra justitiam. Excipe incisionem vel adustionem à Clerico in sacris factam, de qua paulò post. De mutilante seipsum jam supra dictum est. Alterum est, susceptio Ordinis sacri eo tempore, quo quis ligatus est censura v. g. excommunicationis, suspensionis, &c. ex cap. *Cum illorum de sententia excommunic.* in 6. Dixi Ordinis sacri, quia de Minoribus nulla lex statuta est; etiam si quis in illis solemniter,

riter ministrasset. Nam hac r-
tate obeunt munia Minorista-
rum, etiam non habentes pri-
mam Tonsuram. V. Bon. *U. s. s.*
79. p. 4. *Et* qui cum aliis non
improbabiliter censet, susci-
pientem Ordinem sacrum in
censura solum esse suspensum
ab usu Ordinis suscepti, partim
quia in cit. cap. *Cum illorum*, ver-
ba potius innuunt suspensionem,
quam irregularitatem, partim
quia jura solum loquuntur de
excommunicato ob percussio-
nem Clerici, non de suspensio,
aut interdicto, odiosa autem
non sunt extendenda. Præter-
quam quod susceptio Ordinis
non sit exercitium Ordinis, sed
ministerium potius passivum,
quàm activum ut rectè notat
Dian. *Part. 5. Tr. 1. Res. 27.*
Tertium susceptio Ordinis sacri
ab Episcopo excommunicato,
suspensio, hæretico, &c. aut non
habente jurisdictionem, vel à
proprio in aliena Diocesi, abs-
que licentia Episcopi illius lo-
ci,

ei. Quia tales ordinationes dicuntur irritæ, id est nullæ, non quidem quoad substantiam seu quoad valorem; ut supra notatum est, sed quoad exercitium & usum. Cum enim jam dicti Episcopi non habeant usum Ordinis, etiam non permittuntur illum dare alteri: adeoq; ab illis ordinandi non quidem directe, attamen indirecte impediuntur à susceptione Ordinum. V. Fill. *Tract. 7. de Cons. c. 16.* Ubi probabiliter asserit, tales non irregulares, sed solum suspensos esse. Quartum susceptio duorum Ordinum sacrorum uno die ex cap. 2. & 3. *De eo, qui Ordinem fornicivè suscepit* Bon. l. c. Quintum susceptio Ordinis per saltum, quamvis communior sit sententia ita susipientem solum esse suspensum; nisi ministret in Ordine per saltum suscepto. Bon. *Ibid.* quia tamen sic promotus non solum prohibetur ab exercitio Ordinis per saltum suscepti,

VICIUM

Ordinandi.

119

verum etiam nequis Ordinem prætermiffum fufcipere, nec ad Ordinem fuperiorem afcendere, videtur fimul incurtere partialem irregularitatem, qualem & illi incurrunt, qui recipiunt majores Ordines extra ftatuta tempora, vel ante legitimam ætatem, vel abfque literis dimifforialibus, prout colligitur ex Extravag Sixti V. incip. *in d. m. & falutare*, &c. per quam non folum privantur ufu Ordinum fufceptorum, fed etiam repelluntur ab aliis fufcipiendis. Nam irregularitas impedit fufceptionem Ordinum; fufpenfio verò prohibet exercitium eorum. Eademque eft ratio de eo, qui furtivè, id eft, nefciente Epifcopo nec approbante aut examinante, Ordines fufcipit & quidem cum, qui furtivè fufcipit Diaconatum, fieri irregularem conftat ex cap. *Veniens de eo, qui furtivè*, &c. de fufceptione aliorum Ordinum idem fentiunt Saur. Fill. & alii comm. perfuafè

persuavi hanc semper fuisse & esse mentem Ecclesiæ V. Fill, *Tract 20. de Conj. c. 7.* ubi citat e 1. & ult. *De eo, qui furtivè, & Gloss' ibid.* quia tamen in citato capite *Veniens*, sola fimentio Diaconatûs & non aliorum Ordinum, censet Bon. *de Conj. disp. 7 q. 3. p. 4.* Incurri irregularitatem per furtivam susceptionem Diaconatûs, non verò aliorum Ordinum, sed per eam incurri solum suspensionem. Nam quæ odiosa sunt facile extendi non debent. Sextum violatio censuræ Ecclesiasticæ per actum Ordinis, cujus usus per censuram impediatur, solemniter exereitum. Septimum usus Ordinis sacri solemnem, quo quis non est initiatus. Octavum receptio vel etiam collatio iterata Baptismi scienter facta. Rebaptizans tamen unâ cum illo, qui ita baptizanti ministrat, solum incurrit irregularitatem parialem: Quia si Clericus sit, tantum prohibetur ad Ordinem altio-

altiore ascendere. V. c. 2. de
 Apostatis Bon. *disp.* 7. q. 3. p. 3.
 Laym. &c. Nonum, susceptio
 Baptismi ab homine hæretico,
 in cap. *Ventum est*, 1 q. 1. Ve-
 rum quia hæc irregularitas sta-
 tuta est in odium Hæresis, &
 voluntariæ susceptionis Baptis-
 mi ab hæretico, ideo eam
 solum incurrunt adulti scienter
 ab hæretico baptizati. Fill. *Tr.*
 10. de *Cons.* c. 6. Decimum.
 Admissio criminis enormis &
 depositione digni, quod vel ju-
 ris vel facti annexam habet in-
 famiam, ut Hæresis, Aposta-
 sia à fide, favor aut defensio
 hæretico vel apostatæ præstita
 &c. Item Apostasia post factam
 professionem in Religione. Bon.
Disp. 7. q. 3. p. 7. *juxta cap. Hi*
901, disp. 50.

CAPVT XII.

*De requisitis, ut irregularitas
 ex delicto incurratur.*

Circa hæc delicta irregula-
 ritatem inducentia ob-
 servan-

In dubio
 commissi de
 liciti non in

curritur ir-
regularitas

Excipe du-
bium ho-
micideum
aut mutila-
tionem.

Quid si ho-

servandum est. Primum, quoties dubius hæres, nam aliquid ex modò recensitis delictis admiseris, stante hoc dubio, eris immunis ab irregularitate: Quia hæc non incurritur, nisi in casibus jure expressis; in nullo autem jure exprimitur ex delicto dubio gravi irregularitatem, si exceperis dubium homicidium. Illi enim jura irregularitatem expressè tribuunt in cap. *Significasti*, & in cap. *Ad audientiam de hom.* Proinde si noveris te admisisse actum mortaliter injustum, ex quo sequi poterat mors vel mutilatio, es autem dubius in casu secutæ mortis, &c. num verè sit secuta ex actu tuo graviter peccaminoso contra justitiam, nec ne; debebis te pro irregulari gerere, donec scias ex tuo facto secutam non fuisse: Vasq. Tur. Dian. Escob. & alii V. Gob. in *Quinq. Tract. s. c. 20. n. 14.* Dixi ex actu graviter peccaminoso contra justitiam. Nam si mors aut

aut mutilatio sequatur exactu
 solum venialiter injusto, non
 eris irregularis. Quia irregulari-
 tas est pœna gravissima, quæ ob
 delictum veniale imponi nequit,
 cum pœna debeat commensura-
 ri delicto. Unde per homicidium
 casuale non intelligitur illud,
 quod per meram inadvertentiam
 citra omnem culpam admittitur,
 hoc enim non inducit irregu-
 laritatem, sed quod commit-
 titur sciens ob periculum
 occisionis vel mutilationis sa-
 tis prævisum, nec debite cau-
 tum, non tamen ex directa &
 formali intentione occidendi
 aut mutilandi. Nam quod ex
 intentione fit, dicitur homici-
 dium voluntarium. Gob. Tr.
 2. Cas. 27. Sect. 1. n. 670 Ab hac
 tamen doctrina unicum ca-
 sum excipe à jure decisum in
 cap. *Sententiam Sanguinis, no Cle-*
rici vel Monachi. & cap. *Tua nos*
de hom Nimirum Clericum
 in sacris adinstar chirurgi se-
 cantem vel adurentem fieri ir-

homicidium
 aut mutila-
 tio solum
 sequitur ex
 actu venia-
 liter injus-
 to.

Clericus in
 sacris adin-
 star chirur-
 gi secans

aut adurens
tamen si di-
ligenter &
peritè id fa-
ciat, morte
secutâ sit ir-
regularis.

124 De Disp. & Qualit.

regularem, quoties ex ejus incisione vel aduisione mors sequitur, tamen si diligenter & peritè id faciat Nam licet nulla hic interveniat culpa, nihilominus incurritur irregularitas ob exercitium actionis prohibitz à jure propter periculum mortis, & quidem sub gravi peccato prohibitz; pro ut colligi potest ex gravitate pœnz, sub qua prohibitio facta est. Hæc tamen modò dicta non sunt accipienda pro casu extremæ necessitatis quia in casu, quo obligat jus naturæ, cessat prohibitio juris positivi. Neque si Clericus in Sacris, citra abscissionem vel aduisionem exercent officium medici vel chirurgi, nec sibi jubet aut suadeat incisionem vel aduisionem, aut chirurgum adjuvet ad justè abscindendum membrum alicujus infirmi, dummodo per se non abscindat, aut si aperiat venam [quamvis hoc alii probabiliter negent. Bon. Disp. 7. q. 4. p. 1.]

Quid si citra abscissionem vel aduisionem alia exercent, quæ sunt medici aut chirurgi.

Vel

Ordinar
Secundum re
tam portig
soluto apol
ut cap. Se
tetur abie
don. Tom. 4.
Sec. Minu
illi pietas &
cordia aliud
occupent cu
qui pro ho
bus in illis,
ut offerant
pro peccat
sint us
corisulen
tant
Secund
regularit
eundem r
ns, id est
is, qui pa
sicut à ju
irregular
tam, qu
cum inju
re ex ho
irregulari

Vel secundum regulas artis medicinam porrigat, vel denique emplastro apothema aperiat, quia in cit. cap. *Sent. lang.* solum prohibetur abscissio vel adustio. *Moi. Tom. 4. disp. 75.* Dian Bon l. c. &c. Minus tamen congruit, nisi pietas & Christiana misericordia aliud suadeat, ut his se occupent curandis corporibus, qui pro hominibus constituti sunt in iis, quæ ad Deum sunt, ut offerant dona, & sacrificia pro peccatis, & condolere possint iis (instruendo, hortando, consulendo) qui ignorant & errant *ad Eph. 5.* Observandum secundò; Ad incurrendam irregularitatem ex defectu non quidem requiri scientiam juris, id est, non esse necesse, ut is, qui patitur talem defectum, sciat à jure illi annexam esse irregularitatem, adeòque illum, qui privatâ auctoritate alium injuste occidit, etsi ignoret ex homicidio injusto oriri irregularitatem, fore nihilo-

Clerici in sacris extracatum necessitatis aut Christianæ pietatis consilium abstinere ab exercitio artis medicæ aut chirurgiæ.

Ut incurretur irregularitas ex defectu non requiritur scientia juris.

Atverd, ut
ex delicto
necesse est
ut sciatur
prohibitum
esse sub
pœna irre-
gularitatis

Probabili-
ter ex nul-
lo delicto
incurritur
irregulari-
tas nisi sit
notoriam
& publicū

minus irregularem ob defectum
lenitatis. Attamen ut ex solo de-
licto incurratur irregularitas, ne-
cesse est, ut is, qui illud parat,
sciat id à jure prohibitum esse
sub pœna irregularitatis. Nam
ignorantia juris, dummodo non
sit crassa & mortalis, excusata
pœnis Ecclesiasticis Dian. P. 4.
rr. 2 res. 85. Sanch. & alii. Ob-
serv. tertio non esse improbableem,
saltem ob auctoritatem DD.
ex nullo delicto quantumvis
enormi quinquam fieri irre-
gularem, nisi sit notorium &
publicum, id est, notum majo-
ri parti viciniae vel loci, in quo
quis habitat, eo quod hujus-
modi delictis ob infamiam
ipsis annexam videatur im-
posita pœna irregularitatis,
quæ cessat in delicto occulto.
V. Barbof. in *Trid. Sess. 24 c. 6.*
Dicitur autem illud crimen
occultum, quod non est divul-
gatum, hoc est, quod neque
notorium est per sententiam
Judicis, nec per ipsius rei con-
fessio-

sessionem factam in iudicio, ne-
 que per evidentiam facti, nec
 denique per publicam famam,
 tamen si sit admissum coram tri-
 bus vel quatuor, ita ut legitime
 probari possit in iudicio. Nam
 delictum posse probari non facit
 illud notorium & publicum. Ex-
 cipe homicidium & mutilatio-
 nem occultam, quia hæc licet
 occulta sint, ex defectu lenitatis
 inducunt irregularitatem. Con-
 trarium tamen videtur esse pro-
 babilius ex eo, quod Trident.
Sess. 24. c. 6. de reform. concedat
 Episcopis facultatem dispen-
 sandi, in irregularitate ex de-
 licto occulto, exceptis homi-
 cidio voluntario iusto, sive
 iniusto, & aliis delictis ad fo-
 rum contentiosum deductis,
 id est, iis, de quibus coram Ju-
 dice & in iudicio controver-
 titur. Quam sane facultatem
 Trid. gratis concederet, nisi
 supponeret ex delicto occulto
 irregularitatem oriri posse.

Excipe ho-
 micidium
 & mutila-
 tionem oc-
 cultam.
 Contraria
 sententia
 est proba-
 bilior ex
 delicto oc-
 culto irregu-
 laritatem
 oriri.

PARS III.

De Obligatione Ordina-
natorum.

CAPUT I.

De castitate à Clerico majorum Ordinum vi voti solemnis perpetuò servanda.

Clerici in sacris Ordinibus constituti, obligantur ad perpetuam castitatem vi voti sacro Ordini annexi.

OMnes & soli Clerici in Majoribus constituti, non quidem jure divino, cum nullus textus S. Scripturæ hanc obligationem insinuet, sed solo humano obligantur ad perpetuam totius vitæ castitatem mente & corpore servandam: Patet ex pluribus Canonibus & novissimè ex Trid. *Sess. 23. c. 13. de reform.* idque vi voti solemnisi sacro Ordini ab Ecclesiâ annexi. *Dicast. Tract. 6. de Ordin. disp. 1. dub. 26. Sancti. & alii*

& alii plures. Ignorans hanc vo-
 ti obligationem sacro Ordini an-
 nexam, nihilominus dicto voto
 adstrictus est. Quia prudens vo-
 lens suscipiendo sacrum Ordinem,
 cui obligatio voti annexa est, cen-
 setur virtualiter & re ipsa vov-
 ere, quia vult id omne, quod tali
 ordini annexum est. Dicast. l. c.
 Quod si suscipiens sacrum Ordinem
 nollet vov-
 ere casti-
 tatem, is quidem voto casti-
 tatis non obligabitur, quia vo-
 tum est promissio essentialiter pen-
 dens à libera voluntate, peccabit
 tamen graviter peccato inobedi-
 entiae, non emittendo votum præ-
 ceptum ab Ecclesia. Qui in infantia
 suscepit sacrum aliquem Ordinem
 v. g. Subdiaconatum, modo post
 adeptum plenum usum rationis,
 vel post pubertatem, vel etiam post
 decimum sextum annum ætatis;
 ut vult Gob. Tr. 8. cas. 20 sponte non
 ratificet suam ordinationem,
 non tenetur voto, quia ante

Quid si quis
 ignoret
 hanc obli-
 gationem.

Aut susci-
 piens sacri
 Ordinem,
 nollet vo-
 vere casti-
 tatem.

Aut infans
 sacrum Or-
 dinem sus-
 cepisset.

R. s; hos

Hos ætatis annos non valet votum solemnæ castitatis religio-
fic, adeoque nec probabiliter
votum solemnæ castitatis cle-
ricalis. Idem est dicendum de
illo, qui, ex gravi metu inju-
stè incuſo, sacrum Ordinem
suscepit. Cum enim Ecclesia ir-
riter Matrimonium, vel religio-
sam Professionem ex simili me-
tu profectam, etiam probabi-
liter non völet subsistere votum
solemnæ castitatis, ex jam dicto
metu emissum. Sanch. de Ma-

Vell ex gra-
vi metu in-
justè in-
cussò.

Unicè com-
mendatur
amor & stu-
dium casti-
tatis.

erm. l. 2. dub. 29. Azor Kèn. &c.
Non possum hoc loco sine ge-
mitu & cordis dolore, ex mul-
torum turpi lapsu justè conrep-
to, tacitus dissimulare, quin
omnes sacris Ordinibus initia-
tos per sacrosancta Myſteria
Corporis & Sanguinis Jesu Chri-
sti humillimè hortor ac ro-
gem, ut castitatem velut spon-
sam unicè dilectam, quam Apost.
ad Hebr. 12. sanctimoniam ap-
pellat, sine qua nemo videt
Deum: omni diligentia ac stu-
dio

dio in se quisque illam con-
 servare allaboret. Hanc Ange-
 licæ vitæ imitatricem, spiritus-
 lem curram in sublimem morta-
 lium animos evehentem, ro-
 sam homines angelosque bo-
 ni odoris fragrantissimam
 efficiantem, hanc inquam,
 [neglecto turpi ac putido amore
 humani corporis, sordium, ac
 foetoris officinae.] quis initiato-
 rum cum D. Ephr. *Serm. de cast.*
tom. 1. his sincerissimæ mentis
 affectibus prosequatur: O casti-
 tas, quæ mundo es corde ac dul-
 ci gutture, hilarique aspectu! O
 castitas, quæ homines Angelis
 similes reddis! O castitas, quæ
 Dei amicum [castissimum Jo-
 seph. *Aegypti Proregem*] ita
 exaltasti in patria aliena, ut
 eos, qui emerant ipsum, redi-
 mere *Gen. 39.* O castitas donum
 Dei, benignitatis, disciplinae,
 cognitionisque plena! O ca-
 stitas, portus tranquillus in
 summa pace ac securitate con-
 sistentis, &c. Hæc omnis ho-

Pro castita-
tis integri-
tate studio-
sè conser-
vanda præ-
cipitur Cle-
ricis, ne do-
mi suæ ha-
beant ullã
mulierem,
nisi proxi-
mè cognatã
aut omni-
no non su-
spectam.

Item ut
abstineant
à crapula,
ebrietate,
tabernis,
cauponis,
&c.

nestatis mater, ut in statu clerica-
li illibata permaneret, sollicitè
sanxit Concil. Nie. cap. 3. &
post illud Trident. Sess. 22. cap. 1.
de reform. Nulli omnino, qui de
Clero est, licitum esse domi suæ
ullam habere mulierem, nisi for-
tè aut matrem, aut sororem, aut
amitam, aut materteram, aut
cas tantum personas, quæ sus-
piciones effugiunt. Nam ut
rectè inquit Salomon: *Prov. 5.*
Novissima fallacis mulieris
amara, quasi absinthium, &
accuta quasi gladius biceps.
Frequentè animo volve illud
Hieron. *Ep. 2. ad Nepos.* Nec san-
ctior Davide, nec Sampsonè
fortior, nec Salomone potes-
esse sapientior. Eodem videtur
respexisse Conc. Lateran. sub
Innoc. III. c. 15. quando iussit
omnes Clericos abstinere à
crapula & ebrietate, utpote
libidinis fomite ac nutrice; nec
quenquam ad bibendum in-
citari: & cap. 16. tabernas ac
cauponas, aliãque ejusmodi
loca,

loca, quibus in Conc. Agathensi
cap. 9. dist. 34. annumerantur
 convivium nuptialia, obsecro
 eant, choreis, & saltibus festiva,
 à Clericis vitari, nisi forte caupo-
 næ & publica hospitia necessita-
 tis causâ v. g. dum quis est in iti-
 nere, ad eunda sint. In his enim
 locis non modò sobrietas & pu-
 dicitia, verum etiam clericalis
 Ordinis dignitas & æstinatio
 periclitatur. Quoniam, qui om-
 nibus ob divinum Ministerium
 honori ac venerationi esse debe-
 bat, is ob frequentatas publi-
 cas tabernas & longam inter-
 scyphos ac pozula moram,
 omnibus fit contemptui ac lu-
 dibrio. Siquidem D. August.
 teste, *lib. de Peccis.* Ebriosus
 ab ominatur à Deo, despicitur
 ab Angelis, deridetur ab ho-
 minibus, confunditur à de-
 monibus, conculcatur
 ab omnibus.

Clericus
 potui dedi-
 tus, omni-
 bus fit con-
 temptibilis.

CAPVT II.

De Horis Canonicis sub 'gravi
Obligatione recitandis.

In Majori-
bus confi-
turi obligā-
tur ad Ho-
ras Cano-
nicias.

Subdiaconum su-
scipiens ad
quid obli-
getur eo
die, quo
sacrum Or-
dinem su-
scipit.

Clerici in Majoribus consti-
tuti, etiam dum sunt su-
spensi, excommunicati, degra-
dati secundum Bon. & alios, con-
tra alios, aut per dispensationem
Pontificiam uxorati, quia nullo
privilegio à communi onere
eximuntur, sub gravi culpa te-
nentur ad Horas Canonicas quo-
tidie recitandas, quamvis nul-
lum Ecclesiasticum beneficium
obtineant. Est comm. DD. pas-
sim asserentium hanc obligatio-
nem, si non sit ex jure positivo,
saltem esse ex consuetudine
graviter obligante. V. Laym.
Tract. 1. de Hor. Can. cap. 4.
& alios. Eo die, quo quis
Subdiaconatum suscepit non
tenetur ad totum officium
illius diei, sed solum ad Horas,
quæ post sacri Ordinis susce-
ptionem secundum consuetu-
dinem

Naem seu Romanæ seu Dios-
 cesanæ Ecclesiæ, in qua ordina-
 tus est, dici solent adeò que si ho-
 ræ undecimâ ordinatus est, sum-
 mùm tenebitur ad Sextam &
 Nonam cum Vesperis & Com-
 pletorio Pal' *Part. 2. tr. 7. p. 4.*
 Aut saltem secundum senten-
 tiam probabilem ad solas Vesper-
 ras cum Completorio Bonar.,
Lib. 2. c. 39. Non enim videtur
 Ecclesia velle eo die obligare
 Clericos ad parvas Horas, ut pote
 partem spectantem ad officium
 precedentis diei; sed solum ad
 Vesperas & Completorium, à
 quibus inchoari solet Officium
 sequentis diei. Quod si anticipa-
 tione ante susceptionem sacri Ordini-
 nis recitantes totius diei Offi-
 cium, non teneris de in ordina-
 tus quicquam repetere, quia
 quod debebas Ecclesiæ, anti-
 cipatè poteris solvere, & sa-
 lum quoadmodum, dicendo
 v. g. Vesperas cum Comple-
 torio ante horam ordinatio-
 nis, quæ solet esse ante meri-
 diem

diem, aut recitando eo tempore, quo nondum erat initiatus Ecclesie Minister, non verò quo ad substantiam errasti, ita probabiliter Diacon. Part 6. tr. 7. ref. 38. eum Trul. in dec. sem 1. lib. 1. cap. 7. d. 6. r. contra Bon. te obligauerem ad repetendas Horas, correspondentes tempori ordinationis: eo quod non recitaveris nomine Ecclesie, à quo nondum deputatus eras tanquam Minister ad publicas preces ejus nomine fundendas. Dixi 1. In Majoribus constituti. Nam Clerici minorum Ordinum ad nihil tenentur, quamvis ex decentia, & honestate hos orationi magis deditos esse oporteat, quàm laicos. Dixi 2. tenentur ad Horas, &c. Nam ad preces & sacra, quæ vel ipsis vel aliis recens Ordinatis, Episcopus solet injungere, nemo obligatur sub rigoroso præcepto, sed potius ex quadam decentia. Pelliz. in Man. Reg. tr. 5. c. 2. & alii. Interim nemo inge-

Clerici in Minoribus an ad certas preces sine obligari Item an in sacris constituti tenentur ad prece & sacra, quæ Episcopus ipsis recenter ordinatis injungit.

Ordinat
egeni pector
nare, quod
Episcopo p
agrediu
tamen Hor
Clericus tra
CA
De C
Clerici
Cibus,
obligat
tum cler
quia G
modum
debeat e
juxta ver
clerici Ga
habitu,
fatur au
in men
salvatori
dem Mi
prober
in illis

ingenui pectoris detrectabit id implere, quod piè & laudabiliter ab Episcopo per modum consilij suggreditur. Cætera ad obligationem Horarum spectantia alibi fufius tractabimus.

CAPUT III.

De Corona & Habitu Clericali.

CLerici in majoribus Ordinibus, item omnes beneficiarii obligantur ad coronam & habitum clericalem in cap. *Si quis, de vita & bon. st. Cler.* ut quemadmodum Clerici à Laicis discreti debent esse in conversatione, juxta verba Anacleti Papæ ad Ecclesias Gallicanas, ita tonsurâ & habitu, discreti appareant. Gestatur autem corona clericalis in memoriam coronæ spinæ Salvatoris imposita, ut ejusdem Ministeri, ad irrisiones & opprobria, pro gloria Domini sui suscipienda, promptos se paratos.

Clerici in Majoribus, item omnes beneficiarii obligantur ad coronam & habitum clericalem.

Quorundam corona clericale gestatur.

Quantum
peccet Cle-
ricus negli-
gendo co-
ronam &
habitum.

ratosque ostendant. Ceterum
quantum peccetur hæc negli-
gendo in eo discrepant AA. Nav.
c. 13. cum aliis vult peccari gra-
viter, quia juxta Trid. *Sess. 14. c. 6.*
6. de reform. negligens tonsuram
& habitum affici potest pœnâ su-
spensionis, quæ pœna non solet
statui nisi ob peccatum grave.
Econtra Vasq. *disp. 2. 50. c. 3.* &
cum eo alii docent, non peccari
graviter modo absit contumacia
& contemptus, & non sit pericu-
lum causandi vilipendium Or-
dinis clericalis, quia à Trid. *l. 1.*
c. 6. ob reverentiam & honesta-
tem sacri Ordinis talis habitus
prescribitur. Proinde si ex ju-
sta causa vel ad breve tempus
sine detrimento honestatis ha-
bitus deponatur, nullum erit
peccatum. V. Laym. *Tr. 9 c. 12.*
de sacr. Ordin. Ubi rectè notat,
spectandam quoad hoc cujus-
que Diœcesis consuetudinem.
Ex quo infert Gob. *Tr. 8. de*
Ord. Cas. 20 neminem in Ger-
mania facile dampnandum pec-
catis

eati mortalis, si in vertice nul-
lum vestigium coronæ appareat
per sex vel octo hebdomadas;
quamvis omnes hortandi sint, ut
propter reverentiam sacri Ordinis
& status sui, eam singulis men-
sibus renovari faciant. Cujus ra-
tio est, quia ex longiori coronæ
neglectu nemo facile graviter
offendetur aut scandalizabitur,
sicuti foret, si in habitu orn-
nino profano incederet publi-
cè, per plateas & vicos.

CAPVT IV.

*De armis non gestandis, lusu a-
learum, chartarum, &c. ven-
tione non facienda.*

FXcusari à culpa non poterit
Clericus, qui clericali habi-
tu indutus, absque rationabili
& iusta causa, aut legitima con-
suetudine permittente, arma
gestat. Quia communis populi
persuasio est, arma non dicere
statum & habitum clericalem;
unde etiam usus armorum
Clericis

Utrum licet
tam sic Cle-
rico gestare
arma.

Clericis prohibetur in cap. *Clerici* & *Clem. 1. de vita & honestate Cler.* Putatque Felin. cum aliis, Clericos arma deferentes posse affici pœna excommunicationis. V. Bon. *Disp. 3. de Ord. 7. unic. p. 21. Ec.* Aut qui frequenter & publicè cum scandalo populi contra prohibitionem Canonum cap. *Clerici de vita & honestate Clerici Ec.* Ludit lusu

Item ludere lusu alearum, &c.

alearum, taxillorum, chartarum aut simili, qui magis fortunam quam arte & industria regitur. Dixi cum scandalo populi, quia hi canones non censentur recepti in summo rigore, nisi ludatur cum scandalo proximi. Less. *l. 2. c. 26. dub. 1. Laym & alii.* Imò habet Dian. pro certo. *P. 7. tr. 9. res. 30.* cum Amico, non dissentiente Dicat Trull. &c. Huius prohibitioni ita per contrariam consuetudinem derogatum esse, ut Clericus non peccet, si præcipuè recreationis gratia & simul pro luero moderato, attentâ qualitate & facultate personæ

personæ ludentis, ludat ludis prohibitis, idque vel maximè, ut notat Laym. Si consuetudo loci eos permittat, & quodammodo honestet Vel denique qui frequenter & cum scandalo proximi venerationem instituat, præsertim illam, quæ dicitur clamorosa, id est, quæ sit cum armis, tumultu sanum clamore, cum hæc utpote non satis decens statum clericalem, & animum à spiritualibus multum avocans, Clericis prohibita sit: *C. quorundam dist. 34. c. 1. de Clericis venas. Et à Trid. S. ff. 24. c. 12. de reform.* Hujusmodi tamen venatio per se loquendo non erit mortalis, nisi fortè aliam malitiam per accidens v. g. gravis scandalum &c. adjunctam habeat, ut docet Mol. *disp. 44.* Cajet. Sa &c. Imò attentis circumstantiis loci, personæ, consuetudinibus, nequidem erit venialis, si rarè & moderatè fiat, idque ex rationabili causa v. g. necessitatis vel exercitii corporalis,

Aut denique
venari.

ralis, aut honestæ recitationis. V.
Laym. L. 3. tr. 1. c. 15. Sylv. &
alios. Dixi illam, quæ dicitur cla-
mosa. Nam quieta, quæ fit cum
reibus, laqueis, paucisque cani-
bus, modò rarè fiat, non est pro-
hibita Clericis, ut docet Medin.
Q. 2. cap. de rest. Sylv. &c. V.
Less Lib. 2. cap. 6. dub. 2.

CAPVT V.

De negotiatione Clericis. prohibita.

Clericis in
majore Or-
dine consti-
tutis non
est licitum
negotari,

Clericis in Majoribus con-
stitutis severè, idque sub
mortali prohibita est negotia-
tio, maximè si multa & fre-
quens sit: utpote multorum
peccatorum periculis exposi-
ta, valde distractiva, adeoque
statum Clericalem parùm de-
sens cap. *Consequens*, dist. 88. *Ge.*
Ita DD. comm. nisi fortè ne-
cessitas quempiam excuset, ut
quia aliter se alere nequit.
Nav. Lib. 2. conf. 1. Laym. &c.
Dixi si multa & frequens sit,
quia

quia semel aut iterum negotiari
 iure non magna, non erit mor-
 tale. *Less. Lib. 2. cap. 12. dub. 1.*
 Fill. Dian. &c. Dicitur autem is
 negotiari, qui merces v. g. vi-
 num, frumentum, &c. emit, ut
 eas post carius vendat lucri fa-
 ciendi gratiâ: ut qui lucri gratiâ
 emit merces, ut eas in melius
 mutatas & melioratas vendat v.
 g. lanam, ut illam in pannum
 mutatam divendat, item bo-
 ves & porcos, ut saginatos
 vendat, hordeum, ut mutatum
 in cerevisiam distrahat. Prior est
 negotiatio propriè, posterior
 impropriè dicta. Non est igi-
 tur negotiari, si per accidens
 fiat, ut id, quod ad proprium
 usum emisti, postea oblatâ oc-
 casione carius vendas, quia
 non eo animo emisti, ut lucri
 gratiâ venderes, quod ad ne-
 gotationem requiritur. Simi-
 liter non negotiatur, qui vi-
 num, triticum, &c. ex reditu-
 bus beneficii. Vel patrimonialibus
 provenientia vendit, quia
 vendit

Explicatus
 quid sit ne-
 gotiari.

Item quid
 Clerico li-
 ceat circa
 venditione
 rerum sua-
 rum.

vendit res suas & non emptas lu-
 cri gratiâ. Imo qui pecora emp-
 ta, & in propriis prædiis fagina-
 ta, vel ex propriis agrorum fru-
 ctibus confectâ cerevisiam ven-
 dit, aut in suis pratis gregem alit,
 unde postea foetus, lac, lanam ven-
 dat, non censetur negotiari, quia
 vendit fructus, aut quasi fru-
 ctus, prædiorum vel agrorum
 suorum. Sicuti nec ille, qui
 emit agrum aut vineam cum
 fructibus jam maturis, illôs-
 que deinde vendit, quia ven-
 dit fructus agri sui. Idem est
 de eo, qui prædia vel iumenta
 sua alteri elocat, quia rem suam
 elocat. Non erit tamen licitum
 iumenta emere, ut ea deinde
 pro certa pensione elocet, quia
 id sapit negotiationem ali-
 quam, ut docet Mol. *disp.* 242,
concl. s. Laym. *lib.* 3. *tr.* 4. *c.* 17.
 §. 7. Nec conducere agros, ut
 eorum fructus vendat, quia
 hoc ob speciem negotiationis
 in Conc. Carthaginensi Cleri-
 cis specialiter prohibitum est.

V. C. Lugo. *de sp.* 26. *sect.* 1. Denique rem aliquam emptam, & proprio manuum labore melioratam vel immutatam vendere, non est negotiari, quia vendit fructum manuum suarum, exemplo veterum Monachorum, qui corbes & retia, suis manibus elaborata olim vendere solebant. Adde quod Clericis non sit illicitum negotiari per alium, nam illis solum prohibetur est negotiari per se, præterquam quod in negotiatione per alium videatur cessare finis prohibitionis. *Less. L. 2. c. 21. dub. 1.* Dian. Wigers, contra alios. Unde licitum erit tradere pecuniam laico vel cum eodem societatem inire, ut is solus negotietur; lucrum autem vel pars lucri ad Ecclesiasticum transeat. Ab hoc tamen negotiandi modo, utpote clericali statui parum convenienti, nisi fortè necessitas aut consuetudo loci excuset, abstinendum. *He rectè monet. Mol. & Less.*

An Clerico
licitum sit
negotari
per alium.

Negotiatio
per alium
clericalem
tui parum
convenit.

146 De Oblig. Ordinat.

Il. ec. idque ob speciem avaritiae, & nimiae cupiditatis habendi. Qui enim volunt divites fieri, ut ait Apost. 1. ad Tim. 6. incidunt in tentationem, & in laqueum Diaboli, & desideria multa inutilia & nociva, quae mergunt hominem in interitum & perditionem. Habentes igitur alimenta, juxta eundem Apost. 1. c. & quibus tegamur, his contenti sumus.

F I N I S.

Index

Index rerum & verborum, quæ hoc
Libello continentur.

A

ABBATATUS an sit Ordo. pag. 37.
Abbatibus unde competat specialis
potestas consecrandi Altaria, Calices,
&c. conferendi primam Tonsuram, item
Ordines minores, ibid. An eisdem possit
competere potestas conferendi Ordines
majores. p. 38. **ACOLYTHATUS**
quæ sit materia & forma. Et quod illius
Officium. p. 26. & 27. **ÆTAS** quæ &
qualis ad Ordines prærequisita. p. 51. &
seq. & utrum in ea Episcopus dispensare
valeat. p. 53. Item an dies bissextilis in
ætate ordinandi computari possit. p. 54.
& seq. **ANIMI DEFECTUS** qui &
quales irregularitatem inducant. p. 90.
& seq. **ANIMUS CLERICANDI**

I N D E X.

quid sit, & an necessario præmittendus primæ Tonsuræ, & quatuor Minoribus. p. 49. & seq. **APTITUDO** ad beneficium Ecclesiasticum per quid habeatur. p. 13. **ARMA** an licitum gestare Clerico. p. 139. & seq.

B

BAPTISMUS an necessario præmittendus Sacramento Ordinis. pag. 48. **BELLUM JUSTUM**, aliud offensivum, aliud defensivum. p. 106. & seq. Quid in utroque liceat ad vitandam irregularitatem. ibid. In bello injusto quinam fiant irregulares. p. 107. & seq. **BIGAMIA** quæ & qualis irregularitatem inducat. p. 101. & seq. **BONA CLERICORUM**, an sint exempta à jurisdictione & potestate sæculari: & quo jure, humano; an divino. p. 15. & seq. **BONÆ FAMÆ** defectu quinam sint irregulares. p. 99. & seq.

C

CASTITAS an Clericus suscipiendo Subdiaconatum obligetur ad castitatem

I N D E X.

ratem perpetuò servandam. Quid si ignoret hanc obligationem sacro Ordini annexam, aut sciens nollet se obligare: aut infans sacrum Ordinem suscipiat. Hæc virtus quantoperè Clericis commendata esse debeat: & à quibus ad hanc servandam eos abstinere oporteat. p. 130. & seq. Character spiritualis per Ordinem collatus quid sit. p. 45. Et qua ratione dicatur extendi in illis Ordinibus, in quibus adhibetur duplex partialis materia & forma. p. 45. & seq. **CHIRURGIA** aut ars medica, an Clericis in sacris licita. p. 123. & seq. **CLERICI** in Minoribus an ad certas preces obligati. p. 136. Item in Majoribus an obligati ad preces & sacra, quæ recens ordinatis Episcopus injungit. ibid. An Clericis licitum interesse supplicii reorum absque justa causa. p. 114. & seq. Aut vacare spectaculis Mimorum, vel Histrionum. p. 115. **CONFIRMATIO** an necessariò præmittenda Sacramento Ordinis. p. 48. Corona clericalis quorsum gestetur: & an, ac quibus ex obligatione gestanda.

I N D E X.

p. 137. **CORPORIS DEFECTUS**, qui
& qualis irregularitatem inducant. p. 88.
& seq.

D

DELICTA, quæ & qualia irregula-
ritatem inducant. p. 113. & seq.
Quid si dubites de admissio delicto. p. 122.
Et speciatim de homicidio. ibid. Quid
si non sint notoria. p. 126. Vel ignorentur
à jure prohibita sub poena irregula-
ritatis. p. 225. & seq. **DIACONATUS**
quæ materia & forma, & quod illius
munus. p. 29. & seq. **DIACONISSÆ**
olim in Ecclesia quæ & quales fuerint.
p. 47. & seq.

E

EPISCOPATUS siue Ordo distin-
ctus à Sacerdotio : & si distinctus,
an idcirco dicendum octo esse Ordines.
p. 7. & seq. Quæ illius materia & forma.
p. 34. Et quæ munia illi annexa. p. 35.
EPISCOPUS an solus sit ordinarius
Minister

I N D E X.

Minister Ordinum. p. 39. Quid si esset hæreticus, Censurâ innodatus, degradatus. p. 40. A quo Episcopo prima Tonsura & Ordines suscipi debeant. p. 41. Quis dicendus proprius Episcopus, & quis talis ratione originis, domicilii, aut beneficii. p. 41. & seq. Quid si habeas triplici titulo tres proprios Episcopos, an poteris à singulis petere literas dimissoriales: Item ab uno petere unum, ab alio alterum Ordinem. p. 44. Ut quis ab alieno Episcopo ordinetur, an necessario petendæ sint literæ dimissoriales. p. 41. EXORCISTATUS quæ materia & forma, & quod ejusdem Officium, p. 26.

F

FILIUS Hæretici ad fidem conversus, utrum isthic, ubi hæresis infamiam non parit sit habendus irregularis. p. 92. FILII EXPOSITI an habendi pro legitimis. p. 92. FILIUS SEMPER HABITUS UT LEGITIMUS an tenebitur matri credere in fine vitæ asserenti,

I N D E X.

ipsum esse illegitimum. p. 93. Quid de eo, qui septimo mense post nuptias, aut duodecimo post mortem mariti natus est. p. 93 & seq. FOEMINÆ an ordinarī possint. p. 47.

G

GRADATIO Ordinum quid, & sub qua poena observanda. p. 71. & seq. Potestne Episcopus cum promotis per saltum dispensare. p. 73. & seq.

H

HABITUS CLERICALIS an, & à quibus sub obligatione gestandus. p. 137. HOMICIDIUM causale utrum inducat irregularitatem. p. 123. HORÆ CANONICÆ à quibus recitari debeant. p. 134. Subdiaconatum suscipiens ad quid eo die tenebitur. ibid. Quid si anticipatò ante susceptionem sacri Ordinis totum Officium recitasset. ibid.

I N D E X.

I

I E J U N I U M quod & quale servandum
Episcopo & ordinando tempore Or-
dinationis. p. 80. & seq. **I** L L E G I T I M I
quâ ratione legitimentur. p. 94. Et quis
cum illis dispensare possit. p. 95. & seq.
Intentio & voluntas suscipiendi Sacra-
mentum Ordinis utrum sit necessaria in
adultis. p. 48. Infanti an validè omnes
Ordines conferri possint. p. 51. & seq.
I N T E R S T I T I A temporum ab uno
Ordine ad alterum quæ & qualia. p. 74.
Circa hæc quid nunc in Germania sit
consuetudinis. p. 75 & seq. **I** R R E G U -
L A R I T A S quid & quotuplex, & unde
oriatur. p. 85. Quid dicendum de ea,
quæ est ex defectu, ibid. Et hi defectus
quotuplices sint. p. 87. **J** U D I C I U M
J U S T U M de licita mutilatione aut
morte alterius an inducat irregularita-
tem. p. 104. Et quinam in hujusmodi
judicio fiant irregulares. p. 109. Quid
dicendum de Accusatore, Teste, parte
satellitum ducentium reum ad locum
suppli-

I N D E X

Supplicii, ibid. & seq. De Privatis personis ad mortem vel mutilationem licite concurrentibus. p. 112. & seq. Item de assistentibus suppliciis reorum. p. 114.

L

LAICUS per quid fiat Clericus: Item Laptus ad beneficium Ecclesiasticum, & capax privilegiorum Canonis & Fori. P. 13. **LECTORATUS**, quæ sit materia & forma: Item quod illius officium. P. 24. & seq. **LENITATIS** defectus quos faciat irregulares. P. 104. **LIBERTATIS** defectus quos reddat irregulares. P. 97. & seq. **LITERÆ DIMISSORIALES** quid sint, & à quo petendæ. P. 41. **LOCUS** quis & qualis, in quo Ordines suscipiendi. P. 79. & seq. **LUDUS** alearum, chartarum, &c. an Clericis licitus. P. 146.

M

MORS aut **MUTILATIO** solum volita animo, an inducat irregularem. P. 105.

N NA-

N

NATALIUM defectus quis & qualis irregularitern post se trahat. P. 91. Et an in dubio præsumatur. Ibid. **NEGOTIARI** quid sit, & an licitum Clerico. P. 142. & seq.

O

ORDINIS nomen variè accipitur P. 1. **ORDO** quid sit. P. 2. Item quot sint Ordines. P. 5. & seq. Et an singuli constituent singula Sacramenta. P. 12. **ORDINES MINORES** an sint vera Sacramenta. P. 9. Quid dicendum de Majoribus. P. 10 & seq. Et cur hi sacri vocentur. P. 8. An singulis Ordinibus sic sua forma & materia. P. 20. Et quæ sit remota, quæ proxima. P. 20. & seq. Quid forma Ordinum. P. 23. Assignatur singulis Ordinibus sua propria materia & forma cum annexo illis munere. P. 24. & seq. In dubio de valore Ordinis quid agendum. P. 35. & seq. **Quis Ordinum**

I N D E X.

dinum Minister. P. 39. & seq. Et quis illorum effectus. P. 44. & seq. OSTIARIATUS quæ materia & forma: Et quod illius munus. P. 24.

P,

PRIMA TONSURA quid sit, & quid conferat tonsurato. P. 13. PRIVILEGIUM CANONIS quid sit. P. 14. Item PRIVILEGIUM FORI. P. 15. Et an huic Principes aut Reges derogare possint. P. 17. Quid requiritur, ut Clericus privilegio Fori gaudeat. P. 19. Potestas, quæ confertur ordinatis circa Eucharistiam rite administrandam, quotuplex sit. P. 2. & seq. Et an hæc potestas semel tradita revocari & auferri possit. P. 4.

S

SACERDOS curet in se magnam mentis & corporis munditiam. P. 33. Item probitatem vitæ & insignem doctrinam. P. 61. & seq. SACERDOTIUM,

I N D E X

TIUM, quæ illius materia & forma;
 Item quæ munia illi annexa. P. 31. **SACRAMENTI DEFECTUS** quos faciat irregulares. P. 101. & seq. **SCIENTIA**, quæ & qualis ad singulos Ordines necessaria. P. 56. & seq. Hæc quali examine ab Episcopis exploranda. P. 61. Status gratiæ an prærequiratur ad Sacramentum Ordinis licitè suscipiendum. P. 50. **SUBDIACONATUS** quæ ejus materia & forma, & quod illius munus. P. 27. & seq. Subsidium charitativum an aliquando Episcopi aut alii Prælati Ecclesiasticis à Clericis petere possint, P. 18.

T

TACTUS physicus materiæ remotæ utrum sit necessarius ad valorem Ordinis. P. 21. Item an debeat esse immediatus. P. 21. & seq. Aut fieri utraque manu. P. 22. Vel eo tempore, quo forma pronuntiatur. P. 23. **TEMPUS** anni quod & quale, quo Ordines suscipiendi sunt. P. 76. & seq. **TITULUS** sustentationis quis & qualis sit respectu Sæcularium

I N D E X.

rium, & Religiosorum. P. 62. & seq.
Tituli sufficientia unde æstimari debeat.
P. 65. Quid circa titulum Patrimonii, aut beneficii notandum. P. 65.
& seq. Sæcularis an possit ordinari sacro aliquo Ordine, si suâ industriâ & labore honesto possit lucrari, quantum sufficit ad congruam sustentationem. P. 64.
TITULUS MENSÆ. Quid de hoc titulo sentiendum. P. 66. & seq. Et Ordinatis prædicto titulo quæ studiosè cavenda sint. P. 67. & seq.

V

VENARI an licitum sit Clericis. P. 141.

X.
n. P. 61. & seq.
estimari debet
titulum Petri
orandum. P. 61.
sit ordinis sacro
ustriâ & labore
quantum officii
ionem. P. 64.
Quid de hoc
6. & seq. Es
o qua studiosi
es.

Clericis. P. 14

TR
The
FACE
CO
HO
M
R. P.
So
apud
P

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 8

TIFFEN Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

- A** 1 **R** (Red circle)
- 2 **G** (Green circle)
- 3 **B** (Blue circle)
- 4
- 5
- 6 **M**
- 7
- 8 **W** (White circle)
- 9 **G** (Gray circle)
- 10
- 11 **K** (Black circle)
- 12
- 13
- 14 **C** (Cyan circle)
- 15 **Y** (Yellow circle)
- 16 **B** (Blue circle)
- 17 **M** (Magenta circle)
- 18
- 19

TIFFEN Gray Scale

© The Tiffen Company, 2007